

Västerbotten

Årsberättelse 2025

Vad håller vi på med egentligen?

RF-SISU Västerbotten ska stödja, leda, samordna, företräda, utveckla, bilda och utbilda idrottsrörelsen i Västerbotten.

Det innebär att stödja den idrottsliga utvecklingen och kunskapsutvecklingen, leda och samordna idrottsrörelsen och företräda den gentemot myndigheter, politiker och samhället i övrigt. Att

fördela och följa upp anslag till idrottsrörelsen är också en viktig del. Likaså att, som idrottens egna studieförbund, bidra till idrottens och individers utveckling genom folkbildningsinsatser och att skapa

förutsättningar för utvecklingsarbete, så att idrottsföreningar och förbund når sina mål och visioner.

Strategi 2025

Idrottsrörelsen har sedan 2015 arbetat efter en gemensam strategi med målet att göra svensk idrott till världens bästa, med fokus på livslångt idrottande i förening. Tio år senare avslutar vi nu arbetet med Strategi 2025, och blickar framåt, med Svensk idrott 2035 och SISU Idrottsutbildarna 2035 som ny vägvisare.

”Svensk idrott vill att fler ska hålla på längre och att det ska vara naturligt att idrotta i en förening oavsett ålder eller ambitionsnivå. Människor ska inte vara hänvisade till egen motion eller privata alternativ för att träna, utan ska kunna idrotta inom svensk idrott hela livet om de så vill.” (Ur strategiskt dokument antaget på RF-stämman i maj 2015)

Våra utvecklingsresor inom Strategi 2025

Strategi 2025 har innefattat fem utvecklingsresor. Dessutom har vi på RF-SISU Västerbotten lagt till en sjätte, helt egen utvecklingsresa:

- Jämställdhet för en framgångsrik idrott
- Den moderna föreningen engagerar
- Idrott gör Västerbotten starkare
- Ett stärkt ledarskap
- Ny syn på träning och tävling
- En inkluderande idrott för alla

Höjdpunkter under året

478

Vi har nått 478 av 844 IF-sektioner* under året!

Projektstödet stärker barn- och ungdomsidrotten i länet

Föreningarna har fortsatt att utveckla sin verksamhet i linje med idrottsrörelsens gemensamma mål. Under 2025 delades totalt 730 000 kronor ut i projektstöd för barn och unga.

10%

Över 10 procent av västerbottningarna har deltagit i vår folkbildningsverksamhet.

5,5

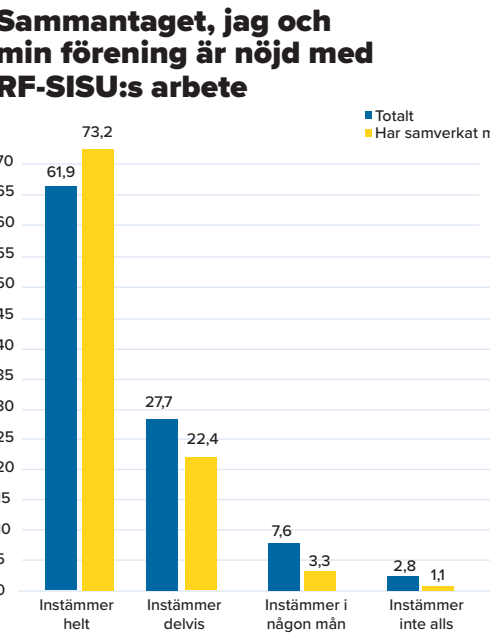
Nära 5,5 miljoner kronor beviljade vi i anläggningsstöd till länets föreningar.

Senior sport school

Under hösten startade Senior sport school för första gången i Skellefteå kommun. Skolan riktar sig till personer som är 65 år eller äldre. Ett axplock ur den skriftliga utvärderingen visar att:

- 89 % har fortsatt med någon av idrottsaktiviteterna efter skolans slut.
- 100 % vill att vi fortsätter med Senior sport school.
- 52 % har ändrat sin livsstil på tack vare Senior sport school.

Under 2025 fick Fritidsbanken klartecken att öppna upp en permanent butik på Ersboda. En milstolpe för Fritidsbanken Umeå!

Under 2025 har Idrottsservice:

- Hanterat 7800 arvoden
- Levererat 54 offerter
- Hanterat 110 bokslut och cirka 2000 löner

2025 – ett år för bakåt-blickar och visioner framåt

Det senaste decenniet har nya tävlingsformer, ny lokal kunskap och ett tydligare fokus på livslångt idrottande stärkt rörelsen. Nu tar idrotten nästa steg, med Svensk Idrott 2035 och SISU Idrottsutbildarna 2035 som ny vägvisare.

Svensk idrotts första gemensamma strategiperiod avslutades under 2025. En resa som på många olika sätt förändrat idrottsrörelsen, och som gjort tidigare utmaningar till självklara delar idag. Jag tänker bland annat på lagidrotterna som förändrat sina spel- och tävlingsformer för de yngsta. Ishockey spelas numera på en mindre isyta, tre mot tre med byten på signal. Så mycket spelglädje!

Vi står också på en helt annan kunskapsgrund än tidigare. Vi har nu en tydlig bild av hur idrottandet faktiskt ser

ut, ända ner på kvartersnivå. Vi vet var aktiviteterna sker, vilka som deltar och vilka som står utanför. Den kunskapen både bekräftar och utmanar oss, eftersom vi hela tiden vill bli bättre och ge fler – både tjejer och killar i alla åldrar – möjlighet att idrotta.

Vi har i olika sammanhang reflekterat över vad som skett under de här tio åren. Varje gång vi summerar utvecklingen konstaterar vi samma sak: det har skett mycket, och det mesta i linje med det vi gemensamt beslutade. Samtidigt är det tydligt att vi inte är färdiga. För mig är det ett gott tecken på att strategin fungerat som en vägvisare och skapat engagemang på många olika nivåer inom idrotten.

Under året har vi också tagit ett avstamp vidare genom Svensk Idrott 2035 och SISU Idrottsutbildarna 2035 som är våra strategiska planer som syftar till att skapa en idrottsrörelse som är inkluderande, hållbar och framgångsrik

samt att fler ska idrotta hela livet. Den verksamhetsinriktning vi nu presenterar tar tydlig utgångspunkt i dessa två strategier. Låt oss tillsammans fortsätta arbeta för att göra även denna inriktning till en levande vägvisare som skapar engagemang i hela Västerbotten. Under året har det som vanligt varit en imponerande hög aktivitet. Här kommer några siffror:

498 föreningar har haft samtal med sin konsulent
97 skolor gör i samverkan med oss, en rörelsesatsning
71 643 studietimmar har genomförts hos föreningar och förbund i Västerbotten

Just anläggningar och idrottsmiljöer är en grundläggande fråga, utan idrottsmiljöer finns ingen idrott. Under 2025 blev jag utsedd att sitta med i rådet för anläggningar och idrottsmiljöer. Den 1 december lanserade Riksidrottsförbundet sin nya webbplats Platsföridrott.se, en

omfattande kunskapsbank fylld med inspiration och goda exempel. Allt för att underlätta för alla de föreningar och kommuner som vill och behöver utveckla sin idrottsmiljö.

Idrottsservice fortsätter att växa, även om ökningen under 2025 var mer blygsam. Under hösten tecknades flera nya avtal, och det blev klart att vi startar ytterligare en Fritidsbank i Umeå – på Ersboda. Satsningen möjliggörs genom ett nytt och utökat IOP med Umeå kommun.

”Tillsammans har igen skapat en mycket hög aktivitet i Västerbotten, bland de högsta i landet”

Ungas delaktighet är en fråga som vi i styrelsen funderat en hel del över. Vi startade därför upp ett ömsesidigt mentorsprogram under hösten som

kommer att löpa under två år. Vi har nu nio ungdomar från länet som deltar i programmet, där vi förutom individuella träffar även har gemensamma träffar med olika teman. Jag ser verkligen fram emot att utveckla detta och även att hitta fler sätt att skapa verklig delaktighet.

Avslutningsvis vill jag tacka hela styrelsen i RF-SISU Västerbotten för det engagemang och driv som ni visat våra viktiga frågor under året. Likaså alla våra samarbetspartners, alla föreningar och förbund, alla 15 kommunerna i Västerbotten, Region Västerbotten och partners som Bostaden och LF Västerbotten, med flera. Tillsammans har vi, igen, skapat en mycket hög aktivitet i Västerbotten – bland de högsta i landet. Men vi vet alla att det finns mer att göra – så låt oss göra det!

Christine Rosencrantz,
Ordförande

Niclas Bromark,
länsidrottschef

Förändrade synsätt under Strategi 2025

2025, ett årtal som haft ett lite magiskt skimmer över sig under de senaste 10 åren. Det var ju slutåret i idrottsrörelsens första gemensamma strategi någonsin. Nu är vi i mål, och även om de stora reflektionerna nog tjänar på att få några års distans så finns några intressanta observationer att göra.

Jag tycker mig notera två attitydförändringar, som åtminstone delvis kan tillskrivas idrottens strategiarbete.

Den första handlar om synen på vad som är en sund barn- och ungdomsidrott. Visst, vi har fortfarande exempel på föreningar och enskilda ledare som har alldeles för bråttom, som tycker att tidig specialisering och selektering i unga år är en bra idé. Men, de är avsevärt färre än för 10 år sedan. De uttrycker det inte heller så tydligt och rakt fram som jag gjorde ovan, utan använder omskrivningar. Det finns också en tydlig opposition som vi inte sett tidigare. Ledare och medlemmar som är av en annan uppfattning sitter inte alltid tysta längre. Kommentarsfälten på sociala medier fylls av motbilder, som inte sällan hänvisar till forskning eller tydliga praktiska exempel. Frölunda Hockey är det senaste i raden, som många anhängare av en mer sund idrott hänvisar till. Här har vi i vårt enträgna arbete fått hjälp av att många idrotter ändrat sina tävlingsbestämmelser, som ju till stor del dimensionerar. Vi har också fått hjälp av forskare som Per-Göran Fahlström och opinionsbildare som Aftonbladets Patrik Brenning.

Den andra attitydförändringen rör synen på flickors och kvinnors idrottande. Proffsklubbar i de stora idrotterna startar och tävlar med sina damlag, där man också kan göra karriär på ett helt annat sätt än tidigare. Det är skidlandslaget för damer som tar plats och får uppmärksamhet. Svenska fotbollförbundet säger själva

att damlandslaget är deras starkaste varumärke. Fler kvinnliga ledare tar plats, både i allmänhet – något som syns tydligt i vår statistik – men också i högre positioner.

Den attitydförändring jag saknar är den om synen på föreningar och ideellt ledarskap. Vi har inte lyckats uppdatera föreningsmodellen på det sätt vi hoppades i åren som löpte fram till 2015. Vi får fortsatt argumentera mot att "ingen vill engagera sig längre...", även om vi vet att det inte stämmer. Då känns det ändå skönt att vi lyckats få med frågan om den hållbara (och slitstarka) föreningen och det ideella engagemanget i strategi 2035.

SISU fyller 40 – en framgångssaga
Studieförbundet SISU bildades 1985 för att ge kraft åt den utveckling av idrottsrörelsen som behövdes. Efter 40 år kan vi konstatera att vi verkligen lever efter den devisen. När vi i den årliga enkäten frågar ordföranden för länets idrottsföreningar är det tydligt att de som samverkar regelbundet med oss mår bättre, har mer framtidstro och har bättre struktur för en trygg och utvecklande idrottsmiljö. Samverkan med oss gör skillnad. Den vetskapen känns så skön att ha i ryggen när vi konstaterar att vi volymmässigt gör ett riktigt toppår med våra folkbildningsinsatser.

Lokalt fokus som ger resultat
Sedan flera år tillbaka har vi jobbat hårt i våra socioekonomiskt utsatta områden. Vi har arbetat med folkbildning i de

viktiga föreningar som verkar där, men vi har också sett till att få med våra andra uppdrag, inte minst projektstöd och rörelsesatsning i skolan. Vi börjar nu se resultat. Vi har använt flickors aktivitetsnivå som en indikator, där vi 2021 hade flera områden där endast 25 av flickorna i åldern 7-25 var aktiva i en idrottsförening. I samtliga områden ser vi en positiv utveckling, även om det går sakta. Nordöstra Ersboda är ett fint exempel, där vi gått från 24 till 31 procent på tre, fyra år.

Avslutningsvis kan jag konstatera att även om läget totalt sett inom idrotten är gott och det är väldigt många föreningar som fungerar väldigt bra så finns det också exempel på det motsatta. Under några års tid har vi upplevt mer kriser och mer behov av stöd och medling än tidigare. Passionen för idrotten, den egna föreningen och inte minst de egna barnen är stark. När passionen är omsatt till ett gemensamt engagemang kan den förflytta berg. Men när man hamnar på kant, inte är överens eller till och med är osams riskerar den passionen att stjälpa hela föreningar. Att stötta och medla blir allt viktigare. Inte sällan är handlar konflikter också om pengar. Då känns det bra att ha expertisen i huset. Dotterbolaget Idrottsservice ger oss hel unika möjligheter att stötta, både proaktivt och reaktivt.

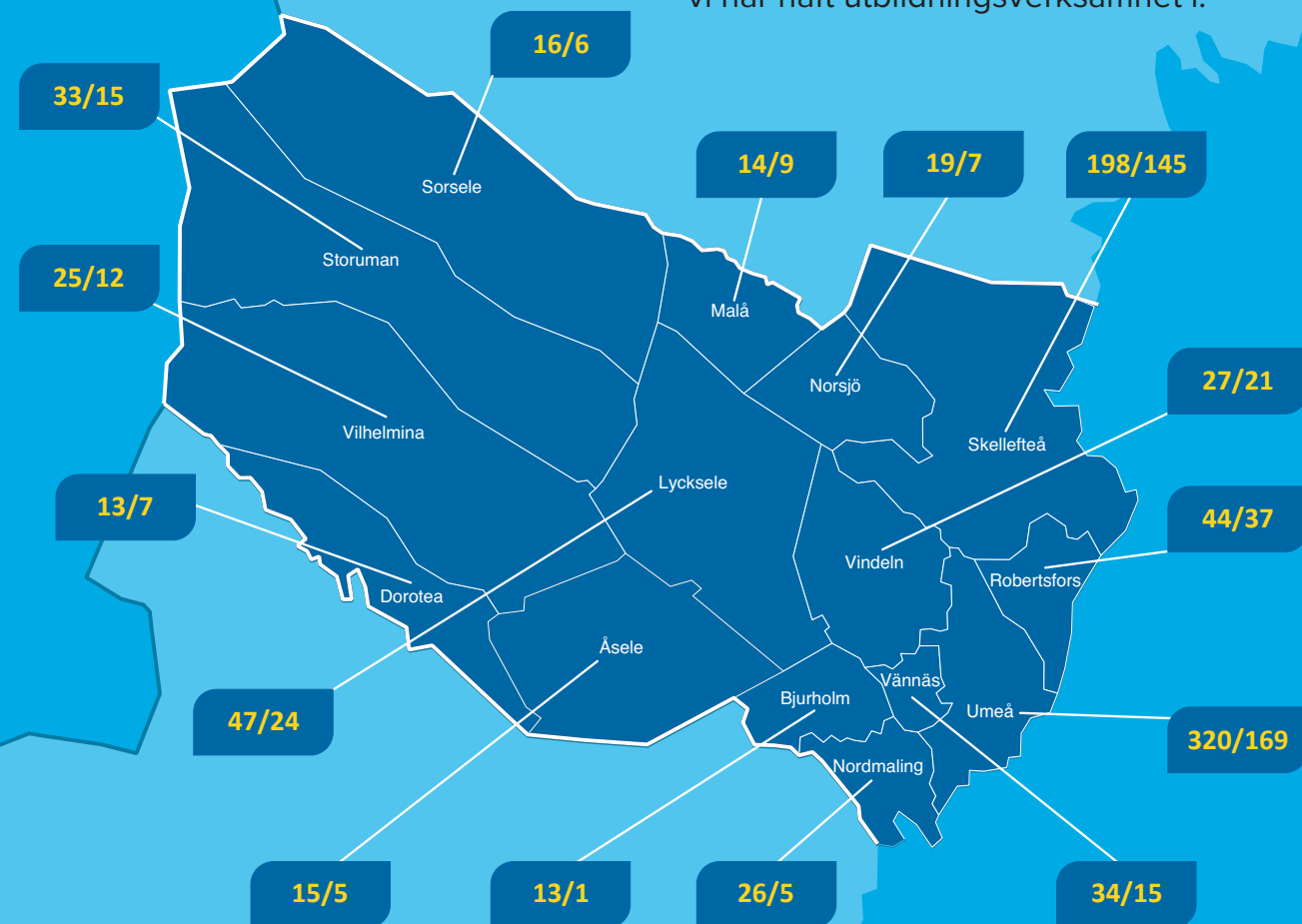
40 år av folkbildning i idrottsrörelsens egna studieförbund, SISU Idrottsutbildarna

Fler kvinnor tar plats inom idrotten, både som aktiva och som ledare

RF-SISU:s bildnings- verksamhet i länet – vi har nått 478 av 844 IF-sektioner/MO under året!

Första siffran är antalet IF-sektioner /MO* som finns i varje kommun och andra siffran visar hur många av dessa vi har haft utbildningsverksamhet i.

*En föreningssektion ses som en medlemsorganisation i SISU. Flera föreningar kan innefatta flera medlemsorganisationer. MO är bridge, pistolskytte, pickleball, livräddning och schack.

Idrottens folkbildning stärker föreningar och samhället

En februarikväll sitter ett ledarteam kvar i en idrottshall någonstans i Västerbotten. Träningen är slut, men samtalet lever vidare. ”Hur skapar vi en tryggare miljö för våra barn?” frågar en av ledarna. Det är i sådana ögonblick, i byastugor, skolmatsalar och sporthallar, som idrottens folkbildning får sin största betydelse. År 2025 blev året då dessa mötesplatser blev fler, djupare och mer avgörande än tidigare. Ett år då lärandet bar idrotten framåt och folkbildningen stärkte lokalsamhällena i hela länet. Det här är berättelsen om tusentals möten där människor utvecklas tillsammans – och där föreningar blir starkare.

Idrottens folkbildning växer

Folkbildningsåret landar på 71 635 utbildningstimmar, en ökning med drygt 10 000 timmar från 2024. Vi når 29 468 unika deltagare, vilket motsvarar mer än 10 procent av länets befolkning. Volymerna ökar i 11 av 15 kommuner, i snitt med +16 procent. Vi samverkar med 478 föreningssektioner, en nettotillväxt på +34, med 80 nya och 46 bortfall. Det egna öppna kursutbudet genomförs i sex kommuner, något färre än tidigare men med högre precision och kvalitet. Under året administrerar vi 6 830 utbildningsarrangemang, nästan 500 fler än året innan och administrativt görs en tydlig kvalitativ förflyttning genom mer systematisk uppföljning och stärkt anordnarskap.

Ledarsatsningen fortsätter

Den nationella Ledarsatsningen fortsätter att växa starkt i Västerbotten och blev 2025 något större än ett projekt – den blev en rörelse. Vi står för landets starkaste genomförande. Antalet lärgrupper som jobbat med materialet ”Samla ledarteamet” ökar från från 461 till 798 lärgrupper. Under två år har 153 föreningssektioner deltagit.

Lärgruppen ”Ledare i fokus” har genomförts i 37 arrangemang i 15 sektioner. Satsningen stärker föreningarnas förmåga att rekrytera och behålla ledare, skapar gemensamma arbetssätt och väver samman struktur och relationsbyggande. Ledare får fler verktyg, mer reflektion och större trygghet i sitt uppdrag.

Trygg idrott – ett gemensamt ansvar

Årets ordförandeenkät visar tydligt att vi gör skillnad. Föreningar som samverkar med oss har ett mer aktivt trygghetsarbete, ljusare framtidstro och större utvecklingskraft. 73 procent av de samverkande föreningarna har en plan för trygg och utvecklande idrott (jämfört med 65 procent bland icke-samverkande). Drygt 70 procent har ett system för att fänga upp om någon far illa. Föreningar hör av sig tidigare och trygghetsfrågorna är nu en naturlig del av ledarskapet. Under året lanserades Idrotten fri från våld, ett utbildningskoncept som ger föreningar konkreta verktyg för förebyggande och likvärdigt arbete. Det stärker inte bara tryggheten inom idrotten utan i hela samhället.

Folkbildningen som utvecklingskraft

Som sparringpartner i styrelserum, ledargrupper och utvecklingsprocesser hjälper vi föreningar att strukturera, reflektera, prioritera och skapa riktning. Det är här – när människor möts för att tänka tillsammans – som idrottens organisationsutveckling tar fart. När föreningarna stärks på detta sätt byggs också ett starkare civilsamhälle i hela länet.

Årets Folkbildare 2025 – Ingiberg Olafsson

För första gången delade vi ut priset Årets folkbildare i Västerbotten ut. Utmärkelsen gick till Ingiberg Olafsson, Vindelns IF. Men vad är egentligen en folkbildare? Det är personen som skapar utrymme för samtal, ställer de nyfikna frågorna och bygger relationer. En folkbildare är ofta inte den som hörs mest – utan den som får andra att höras. En folkbildare vägleder utan att styra, leder utan att dominera och hjälper grupper att tänka tillsammans. Det gör värdegrund och riktlinjer levande i vardagen. Ingiberg personifierar detta. Med lyhördhet, tydlighet och mod har han skapat struktur, öppenhet och delaktighet i föreningen. Han har samlat olika idrotter, lett viktiga samtal och format en kultur där beslut och värderingar delas av fler.

När en förening får en folkbildare händer något: kulturen förändras, delaktigheten ökar och riktningen klarnar.

2025 blev året då vi inte bara gjorde mer – vi gjorde rätt saker. Starkare ledare,

större räckvidd, bättre kvalitet och fler föreningar som utvecklas tillsammans med oss. Det är idrottens folkbildning när den är som bäst.

“Ett år då lärandet bar idrotten framåt och folkbildningen stärkte lokalsamhällena i hela länet.”

Annelie Nilsson,
Verksamhetschef, norra Västerbotten

Micke Eriksson,
Verksamhetschef, södra Västerbotten

Ett starkt idrottslän – från fjäll till kust

En utgångspunkt specifikt för Västerbottensdistriktet är viljan att arbeta för det sammanhållna idrottslänet, från fjäll till kust, och för att säkerställa att alla delar av länet engageras och synliggörs.

Vårt län är rikt på föreningsliv och är dessutom ett starkt folkbildningslän. Förutsättningarna för ett aktivt föreningsliv varierar dock väldigt mycket. I stora delar av vårt län är effekterna av urbaniseringen kännbara, vilket kan skapa utmaningar att upprätthålla ett levande föreningsliv med brett utbud av aktiviteter, och idrotter för flera smakriktningar. Samtidigt är just en levande Idrott med en stor mångfald av aktiviteter det som – tillsammans med annat föreningsliv – i stor utsträckning kan bidra till att hålla liv i bygden, som bidrar till att skapa attraktiva, hållbara och livskraftiga samhällen. Vi arbetar tillsammans med kommuner och föreningsliv för att hitta nya smarta lösningar och i samverkan lösa de utmaningar som finns. Vi jobbar med idrotter för att vidmakthålla eller

återställa den idrottliga mångfalden nära barn och ungdomar. Här är stödet till våra starka flersektionsföreningar särskilt viktigt.

Storstadens utmaningar
I våra kuststäder finns å andra sidan en del av storstadens utmaningar såsom socioekonomiska klyftor, en svagare

känsla för bygden som ibland gör det mer utmanande att rekrytera ideellt ledarskap, anläggningsbrist och stora barnkullar. Vi ser att aktivitetsnivån - hur många barn och ungdomar (7-25 år) som är aktiva i en idrottsförening - varierar väldigt mycket och att den variationen i stor grad följer socioekonomiska mönster. Här behövs en idrott som i än större utsträckning kan motverka utanförskap genom att arbeta inkluderande, hålla nere kostnaderna och anpassa verksamheten

till nya målgrupper. Vi jobbar med lokala områdesplaner där avsikten är att skapa en helhet av insatser på stadsdelsnivå. Vi samordnar vårt riktade stöd till utvalda föreningar med rörelsesatsning i skolan, med näringsliv som vill bidra till social hållbarhet och andra insatser. På Ålidhem och i andra stadsdelar i Umeå inkluderar vi aktivt vår Fritidsbank i satsningarna. Under 2025 fick vi också klart med att Umeå kommun finansierar ytterligare en Fritidsbank, denna gång på Ersboda.

Kunskap som vägleder oss

Sedan 2021 har vi möjlighet att faktiskt mäta aktivitetsnivån i idrotten på individnivå, baserat på var man bor, uppdelat på 110 regionala statistikområden (RegSo). Med den kunskapen kan vi på ett än bättre sätt rikta våra insatser och samverka med kommuner och andra för att få samlad kraft. Under 2025 har vi också kompletterat detta med en kostnadsstudie som universitetet i Karlstad gjort. Det gav oss en nödvändig Västerbottensprägel på den nationella kostnadsstudien som samma forskare genomfört. För fjärde gången gjorde vi också en bred engagemangsstudie med medborgare i Västerbotten. Dessa studier hjälper oss att bättre förstå vilka insatser vi behöver göra, både med dem som finns i rörelsen, men också gentemot de som just nu inte gör det, vilket kan vara minst lika viktigt för förståelsen.

Vi har fortsatt plats i LAG-grupperna (styrelserna) för LEADER-områdena i Skellefteå älvdal samt Idériket Umeåregionen.

Fjäll till kust finns med som ett horisontellt kriterium i all verksamhet, från vår folkbildningsverksamhet till hur vi fördelar pengar i olika stödformer.

Idrottsservice tar nya kliv

2025 blev ett år som på många sätt sammanfattar Idrottsservice utveckling de senaste åren: fortsatt tillväxtambition, ökad professionalisering och ett tydligare fokus på struktur, kvalitet och affärsmässighet – samtidigt som vi behövde hantera både interna och externa utmaningar.

En viktig händelse tidigt under året var att vår nya webbplats togs i drift. Den har haft stor betydelse för vår synlighet och tillgänglighet och blev snabbt ett tydligt stöd i försäljningsarbetet. Under året lämnade vi ett femtiotal offerter och startade upp flera nya kunder. Intresset för våra tjänster var fortsatt stort, även om många av de nya uppdragen var mindre i omfattning än de större affärer vi hade hoppats på. Sammantaget bekräftade året att behovet av kvalificerat stöd inom ekonomi och administration i idéburen sektor fortsätter att öka.

Viktiga steg i det interna utvecklingsarbetet

Ekonomi- och administrationsverksamheten är kärnan i Idrottsservice uppdrag. Under året hanterade vi cirka 110 bokslut, löneadministration för omkring 2 000

löner samt cirka 7 800 arvoden. Bokslutsperioderna under våren och hösten var mycket intensiva och ställde höga krav på planering, samordning och flexibilitet i organisationen. Parallellt fortsatte arbetet med att digitalisera kundernas ekonomi-processer, inte minst genom Fortnox, för att skapa effektivare flöden, bättre kvalitet och mer likvärdiga arbetssätt.

Under 2025 tog vi också flera viktiga steg i vårt interna utvecklingsarbete. Nya rutiner för månadsfakturerings infördes och uppföljningen av ekonomi och debiteringsgrad fördjupades. En genomlysning av kunduppdrag visade på stora variationer i timpris och lönsamhet, vilket ledde till konkreta åtgärder såsom prisjusteringar och tydligare fakturerings. Syftet har varit att säkerställa att vår tid och kompetens används på ett hållbart sätt – för både oss och våra kunder.

Uppdrag som stärker föreningslivet

En fortsatt viktig del av Idrottsservice verksamhet är uppdragsförmedlingen. Under året arbetade 31 föreningar via oss vid Sara Kulturhus i Skellefteå. Totalt tillsattes nästan 4 100 arbetstimmar inom garderob och biljettscanning, vilket genererade

närmare 820 000 kronor i intäkter till föreningarna. Detta är ett tydligt exempel på hur Idrottsservice bidrar till att stärka föreningslivets ekonomi och skapa nya intäktsmöjligheter.

Personalsituationen var under delar av året utmanande, med sjukskrivningar och anpassningar i tjänstgöringsgrader. Trots detta visade organisationen ett stort ansvarstagande och en stark vilja att tillsammans hitta lösningar. I kombination med riktade åtgärder på både intäkt- och kostnadssidan kunde vi under hösten vända utvecklingen och avsluta året med ett positivt resultat.

Sammanfattningsvis blev 2025 ett år då Idrottsservice tog viktiga steg i att stärka strukturer, arbetssätt och uppföljning. Året tydliggjorde behovet av fortsatt fokus på affärsmässighet, digitalisering och tydliga roller – men visade också på den stora potential som finns i verksamheten. Med lärdomarna från 2025 tar vi nya steg för fortsatt utveckling och för att långsiktigt kunna ge föreningar och organisationer mer tid till det som är viktigast.

110

bokslut och cirka 2000 löner
hanterades under året

54

offerter levererades

7800

arvoden hanterades

Fritidsbanken Umeå fortsätter att utvecklas

2025 blev året då Fritidsbanken Umeå både tog större plats i staden och växte i sin egen struktur. Vi har fortsatt att vara en trygg punkt för Umeåbor som vill prova något nytt, komma ut i naturen eller delta i föreningslivet – men vi har också utmanat oss själva, testat nytt och vågat bredda vårt uppdrag. Det här är året då vi både gjorde mer och gjorde det bättre.

Popup-butik på Ersboda

Året började med något som länge varit ett önskemål: en verklig närvaro på Ersboda. Med stöd från Bostaden öppnade vi popup-butiken på Spanngränd, och gensvaret blev omedelbart positivt. Trots att snön försvann rekordtidigt och vi fick göra en oväntad omställning till sommarsortiment redan i april, visade utlåningssiffrorna samma utvecklingskurva som Ålidhem gjorde under sitt första år. Det är ett kvitto på att behovet finns och att vi gjorde helt rätt i att våga prova.

Utmaningarna kring att driva två butiker på en ordinarie bemanning var förstas kännbara, och eventverksamheten fick stå tillbaka. Men erfarenheterna och relationerna vi byggde upp är ovärderliga – och de lade grunden för nästa stora steg.

När beslutet om en finansiering för en permanent butik på Ersboda drog en intensiv höst i gång. Lokaler besöktes, kravlistor bollades, och till slut föll allt på plats på Kylgränd 4A. Närheten till busslinje, bra parkering och möjlighet till egen återlämningsingång gjorde valet enkelt. I december skrevs kontraktet – en

milstolpe för Fritidsbanken Umeå. Under senhösten kunde vi dessutom köpa in rejält med begagnad butiksinredning från Bollnäs, vilket innebär att vi kliver in i 2026 med ett redan starkt grundupplägg för den nya butiken. Ett fantastiskt exempel på smart resursanvändning och hållbar utveckling.

Infokiosken – små förändringar som gör stor skillnad

I februari installerades vår digitala infokiosk – en satsning från Fritidsbanken Sverige för att hjälpa låntagare hitta aktiviteter och lokala föreningar. Den används av nyfikna besökare, av oss själva i rådgivningen, och har blivit ett naturligt verktyg i mötet med dem som vill hitta sin sport eller friluftsför. Ett litet steg tekniskt, men stort i hur vi guidar människor vidare.

Resultat i paraportarbetet

2025 blev ett genombrottsår för paraportarbetet. Genom tydligare rutiner, måndagsmöten, veckosammanfattningar och

förbättrad registervård har vi skapat en stabil grund som nu börjar ge effekt. Utlåningen ökade från 12 till 57 artiklar – mer än en fyrdubbling – och våra dedikerade satsningar med informationsvägg, specialavdelning i butiken och riktade event gör skillnad.

Vi har också stärkt länsuppdraget, bland annat genom utlån av joelette och armycykel till Vilhelmina. Det här är Fritidsbanken när vi är som bäst: möjliggörande, inkluderande och närvarande där behovet finns.

Ökad intern struktur

Flera av årets interna satsningar har gjort att verksamheten helt enkelt fungerar smidigare. Några av de saker vi under året infört:

- Butikstelefon från februari
- Nytt bokningssystem för event och långtidslån
- Container vid Bräntberget

- Tydligare struktur i verkstaden efter workshop och rensningsinsats
- Ökad samordning i sociala medier
- Fritidsbanken Cup mellan sport och påsklov

Den massiva genomgången av förråd och verkstad gav både ordning, bättre flöde och möjliggjorde att vi kunde skicka överskottsutrustning – bland annat skridskor – vidare till Rörelsesatsning i skolan. En ren win-win.

Ett år att vara stolta över

Trots en märkligt kort vintersäsong, trots resursutmaningar och högt tryck har vi både hunnit driva en popup, planera en ny butik, stärka våra interna strukturer och växa i vår roll som en inkluderande kraft i Umeå. 2025 visar att vi har uthållighet, kreativitet och mod. Det bådär gott inför nästa stora steg: öppningen på Ersboda 2026.

Medarbetare

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs. Hög kompetensnivå är avgörande för att kunna ge rätt stöd till länets föreningar och för att nå fram till de beslutsfattare vi vill kunna påverka. Därför är utveckling av medarbetarna och deras kompetens en viktig framgångsfaktor.

Det bekräftas också i vår årliga mätning, där 89 procent av de tillfrågade ordförandena är nöjda eller mycket nöjda med vårt arbete, något som till stor del utgår från det bemötande de får. När vi sorterar fram de föreningar som vi faktiskt samverkar med (och rapporterar folkbildningsverksamhet från) blir siffran hisnande nästan 96 procent. Vi har väl uppbyggda rutiner för personal- och kompetensplanering, för rekrytering och introduktion samt för att agera när saker inte blir som vi tänkt oss eller vid kris.

Som ett led i att vi under 2025 fick en ny strategi (mot 2035) samlades alla medarbetare i RF/SISU centralt samt alla RF-SISU-distrikt ett dygn i Stockholm i början av hösten. Konferensen SIKTA 2035 gav oss en gemensam plattform för de kommande 10 årens arbete. Det är en mäktig känsla att samla ihop hela den stora familjen som utgör idrottens stödorganisation och studieförbund. Det är en otrolig kraft vi har. Detta jätteevenemang blev också en bra kontrast till vår egen kick-off, som i januari 2025 hamnade i Malå. Där fick vi möjlighet att fortsätta vårt arbete med våra ledstjärnor, bland mycket annat.

Föräldraföreläsning i samverkan med Västerbottens ishockeyförbund

I början av februari genomförde vi en föräldraföreläsning i samverkan med Västerbottens ishockeyförbund. Föreläsningen arrangerades i Umeå i samband med en utbildningsdag inom ramen för förbundets distriktsverksamhet.

Närmare 60 föräldrar från Clemensnäs HC, Kågedalens AIF, Skellefteå AIK, Lycksele SK, Norsjö HC, Storumans IK, IF Björklöven, Tegn SK Hockey Ungdom och Trixa HC deltog tillsammans med representanter från Västerbottens ishockeyförbund. Det gav oss möjlighet att nå en bred grupp föräldrar från både större och mindre föreningar i länet.

Syftet med föreläsningen var att stärka föräldrarnas förståelse för sin betydelse i barnens idrottande och att skapa reflektion kring rollen som idrottsförälder. Vi lyfte bland annat Ishockeyförbundets strategi 2030, aktuella utmaningar och möjligheter samt praktiska råd för hur föräldrar kan bidra till en trygg och utvecklande miljö.

Samlad utvecklingsinsats för volleybollen i Norr- och Västerbotten

I juni kombinerades volleybollandskamperna med utbildningar för omkring 50 ledare från Norr- och Västerbotten. Upplägget gjorde det enklare för föreningar att delta och skapade en helhet där utveckling, inspiration och landslagsupplevelser förstärkte varandra. Samtidigt genomförde Nordsvenska sitt årsmöte och sin planeringskonferens, vilket knöt samman utbildning, strategiska samtal och beslut. Helgen stärkte samarbetet mellan lokal, regional och nationell nivå och gav nya kontakter, ökad samsyn och ett tydligare gemensamt fokus framåt för volleybollen i regionen.

Vårt arbete med specialförbund (SF) och specialdistriktsförbund (SDF)

SDF-dialogen är vår högsta samverkansnivå i distriktet, där våra förtroendevalda möter respektive specialdistriktsförbunds företrädare. Syftet är både att stärka relationerna och att föra samtal om hur vi tillsammans kan utveckla den specifika idrotten i vårt distrikt. Vi väljer återkommande ut idrotter som bjuds in till denna dialog.

En nationell samverkansmodell

För att skapa bättre och tydligare samverkan mellan SF/SDF och RF-SISU-distrikt finns en nationell samverkansmodell. Modellen syftar till att förbättra möjligheterna för SF/SDF och RF-SISU-distrikt att, utifrån den idrottsspecifika och den lokala kunskapen, kombinera sina resurser, kompetenser och insatser för att maximera utvecklingen av den enskilda föreningen. Ambitionen är bland annat att öka förståelsen för varandras roller, uppdrag och resursmöjligheter och stärka förtroendet mellan SF och RF-SISU-distrikt.

Det finns tre modeller för samverkan där SF har möjlighet att välja en inriktning. För de SF som har resurser för eget arbete så finns möjligheten att skapa en gemensam årlig handlingsplan med oss på RF-SISU-distrikten. Den andra varianten är att samtliga SF har möjligheten att genomföra SF-specifika uppdrag där samplanering sker av en

avgränsad specifik fråga. Den sista samverkanslösningen är att SF har möjlighet att genomföra en nationell konsulentträff där vi tillsammans har dialog om föreningarnas nuläge och behov.

Samarbetet mellan SF och SDF är centralt. Målet är att "armkroken" ska vara stark – där vi visar nyttan av att samarbeta med oss, samtidigt som vi hjälper varandra att nå ut till föreningarna. SF och SDF är viktiga bärare av det folkbildande förhållningssättet, och SDF är i sig också föreningar. Därför arbetar vi även med deras interna utveckling och ger stöd i vardagen, precis som vi gör med andra föreningar.

Under åren 2022-2025 har det bedrivits totalt 79 olika uppdrag via samverkansmodellen tillsammans med oss på RF-SISU-distrikten. Under 2025 har det varit 21 uppdrag med följande idrotter: cheerleading, cykel, danssport, fotboll, golf, handboll, ishockey, konståkning, korpen, padel, ridsport, rodd, simidrott, skateboard, skidor, squash, tennis, tyngdlyftning och volleyboll.

Under 2025 har det genomförts folkbildningsinsatser i 14 SDF i följande idrotter: basket, danssport, fotboll, friidrott, gymnastik, innebandy, ishockey, karate, motorsport, parasport, ridsport, simning, skidor och volleyboll.

Norrlands simförbund pratar värdegrund och trygghet

Under våren tog vi tillsammans med representanter från Norrlands Simförbund och Svensk Simidrott fram föreläsningar och lärgruppsmaterial riktat till distriktets mästerskapssimmare och deras tränare.

Syftet var att stärka värdegrund- och trygghetsarbetet inför, under och efter distriktets mästerskapsläger. Inför lägret genomfördes två föreläsningar, en för aktiva och en för tränare med fokus på värdegrund och hur alla kan bidra till att skapa en schysst miljö. Tränarna utbildades till lärgruppsledare för att under lägret leda samtal med simmarna på temat.

Efter att deltagarna återvänt hem från lägret genomfördes ytterligare

en uppföljande föreläsning, denna gång med särskilt fokus på hur man kan fortsätta arbeta långsiktigt med trygg idrott i vardagen. I passet fick både aktiva och tränare reflektera över erfarenheterna från lägret och resonera kring hur de kan föra med sig lärdomarna in i sin ordinarie tränings- och tävlingsverksamhet.

De aktiva fick besvara en enkät med frågor som de diskuterat på lägret. Svaren sammanställdes och skickades vidare till föreningarnas styrelser för att ge dem inblick i de aktivas perspektiv och vad de tycker att föreningen behöver utveckla inom värdegrunds- och trygghetsarbetet. Styrelserna uttryckte stor uppskattning över att få ta del av de aktivas tankar och åsikter.

Utbildningshelg för ledare inom längdskidåkning

I Skellefteå genomfördes en utbildningshelg i med syftet att stärka ledare och föreningar inom längdskidåkningen. Eftersom ett gott ledarskap är avgörande för trygga och inspirerande miljöer blev helgen ett viktigt avstamp inför skidsäsongen.

Deltagarna fördjupade sig i fyra utbildningsspår anpassade efter åldrar och roller: Skidleka för de yngsta, Skidlära för 9–12 år, Skidträna för 13–16 år samt en grundutbildning i tidtagning. Spåren gav ledare och funktionärer verktyg att utveckla sina verksamheter på hemmaplan.

Helgen inleddes med en föreläsning av universitetslektorn PG Fahlström,

som lyfte betydelsen av långsiktig talangutveckling och goda idrottsmiljöer där unga kan må bra och utvecklas.

Sammantaget gav utbildningshelgen både inspiration och konkreta verktyg till de ledare som varje vecka skapar rörelseglädje i sina föreningar.

Kvalitetsklubb lyfter fotbollsföreningar i Västerbotten

Fotbollens föreningsverktyg Kvalitetsklubb har börjat få fäste i Västerbotten. Under 2025 gick Svenska fotbollförbundet dessutom ut med ett riktat stöd till lag i de lägre förbundsserierna. Syftet är att stärka föreningarna så att de, när de tar steget upp till serier som räknas som elit, har en organisation och beredskap som klarar de ökade krav som följer – och att de utvecklas till föreningar som är hållbara över tid. För att stärka detta arbete och vår samverkan har vi regelbundna träffar med Västerbottens fotbollförbund. Vi fortsätter också att vara representerade i deras föreningsutvecklingskommitté, vilket ger oss en tydlig roll i att stötta fotbollens långsiktiga utveckling i länet.

Special Olympics Day i Skellefteå

En solig augustilördag fylldes Skellefteå av rörelseglädje när Special Olympics Day genomfördes, med Visit Skellefteå som projektägare, ett stort antal engagerade föreningar och RF-SISU som stöd. Dagen riktade sig till personer med intellektuell funktionsnedsättning och innehöll ett sprudlande familjelopp, prova-på-aktiviteter med möjligheten att testa olika idrotter samt utrymme för mingel och gemenskap. Maskoten Speci-Lo deltog tillsammans med representanter från Skellefteå AIK och bidrog till den positiva och inkluderande stämningen.

Lyckad kunskapskväll med Distriktsveterinärerna Bygdeå

Tillsammans med Västerbottens Ridsportförbund genomförde vi en kostnadsfri kunskapskväll med Distriktsveterinärerna Bygdeå med cirka 50 deltagare. Kvällen fokuserade på att utveckla tränings ekipaget, hästens välfärd och hur träning och användning kan främja häst och människa. Bland annat föreläste Sara Bergström, veterinär, följt av en paneldiskussion med veterinär Jeremias Wedin. Arrangemanget skapade god dialog och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna.

Senior sport school – en succé för Skellefteås seniorer

Under hösten startade Senior sport school för första gången i Skellefteå kommun, ett koncept som redan fått fäste i flera andra RF-SISU-distrikt. Senior sport school riktar sig till personer som är 65 år och äldre, och som vill vara med på ett nio veckor långt hälsoäventyr. Under perioden deltar gruppen i nio folkbildande insatser och gör dessutom nio besök hos olika lokala idrottsföreningar. De folkbildande delarna består av föreläsningar, kurser och lärgrupper som ger deltagarna fördjupad kunskap om ett hälsosamt och aktivt åldrande. Vid föreningsbesöken har seniorerna fått möjlighet att prova på ett brett utbud av idrotter, bland annat gå-fotboll, karate och bordtennis. För många innebar det att testa något helt nytt för allra första gången.

Totalt deltog 42 seniorer i den första upplagan av Senior sport school. Ett axplock ur den skriftliga utvärderingen visar att:

89 % har fortsatt med någon av idrottsaktiviteterna efter skolans slut
100 % vill att vi fortsätter med Senior sport school
52 % har ändrat sin livsstil på grund av Senior sport school

Vi ser mycket positivt på satsningen utifrån flera olika perspektiv. För våra föreningar har Senior sport school underlättat arbetet med att rekrytera nya medlemmar, något som länge varit en utmaning inom idrott för målgruppen 65 år och äldre. Ur individperspektiv har insatsen bidragit med både glädje, motivation och ökad meningsfullhet i vardagen för deltagarna. Satsningen har dessutom lett till ett helt nytt samarbete med socialkontoret i Skellefteå, en förvaltning som vi tidigare haft begränsad kontakt med. Detta samarbete öppnar dörrar för fortsatt utveckling och fler gemensamma insatser framöver.

E-sporten växer i Västerbotten

Sedan hösten 2024 arbetar RF-SISU Västerbotten med att organisera e-sporten i länet. Genom vårt Arvsfondenfinansierade e-sportprojekt Level up – framtidens e-sport i Västerbotten, är målet att ge fler unga möjlighet att utöva e-sport i en idrottsförening.

Arbetet har varit både omväxlande och spännande, med flera tillfällen att visa upp e-sporten för en bred publik. Bland de mest uppskattade aktiviteterna finns E-sports and Gaming Tour på Avion i Umeå, där omkring 1 000 besökare deltog under två dagar. Även Pingisfestivalen i Sävar, där barn och unga spelade Smash Bros

mellan pingismatcherna, samt LAN-festivalen i Sorsele, som arrangerades tillsammans med bland annat Region Västerbotten och lokala eldsjälar. Aktiviteterna har varit viktiga delar i projektets utveckling och fått många unga att upptäcka e-sport i nya sammanhang, samtidigt som det har stärkt samarbetet med olika aktörer i länet.

Projektets första tid har tydligt visat hur öppen och inkluderande e-sporten är. När e-sporten nu tar plats i idrottsfamiljen handlar det inte längre bara om proffsspelare och stora tävlingar – utan om en verksamhet där alla som vill kan vara med och hitta sin plats.

Tvåårigt program ska öka ungas inflytande i idrotten

År 2025 blev startskottet för styrelsens ömsesidiga mentorskapsprogram för unga ledare inom idrotten i Västerbotten. Programmet sträcker sig över två år och syftar primärt till att ta del av de unga ledarnas perspektiv på RF-SISU Västerbottens strategiska ledning och styrning, där de unga ledarna dessutom tilldelas en personlig mentor från RF-SISU Västerbottens styrelse.

Deltagarna kommer träffas fysiskt två gånger per år, där samtliga deltagare och representanter från styrelsen möts och fördjupar sig i aktuella frågor. Utöver de fysiska träffarna har varje deltagare fått en personlig mentor från styrelsen, personer med lång erfarenhet från ledande roller inom idrottsrörelsen och yrkeslivet.

Under 2025 genomförde vi programets första gemensamma träff i Umeå. Fokus för dagen var ungas delaktighet och engagemang inom svensk idrott, med särskild koppling till Strategi 2035. Träffen gav deltagarna möjlighet att lära känna varandra, utbyta erfarenheter och lägga grunden för ett långsiktigt och ömsesidigt lärande.

Mentorskapsprogrammet fortsätter fram till oktober 2027 och är en viktig del i vårt arbete med att stärka framtidens ledare och öka ungas inflytande inom idrotten i Västerbotten.

Nya vägar till rörelse

Vi på RF-SISU Västerbotten har under året arbetat vidare med förstudien Nya vägar till rörelse, som beviljats stöd från Region Västerbotten. Syftet är att möta den växande utmaningen med fysisk inaktivitet och att utveckla bättre förutsättningar för rörelse i vardagen. Förstudien tar avstamp i ett länsperspektiv och ska undersöka hur mer samordnade och långsiktiga arbetssätt kan utvecklas.

Arbetet bygger på den tydliga utvecklingen i hela landet, där allt fler barn och unga rör sig för lite och där skillnaderna mellan olika områden ökar. Under året har vi samlat in kunskap om hinder och möjligheter

kopplade till fysisk aktivitet, bland annat genom målgruppsintervjuer i Skellefteåområdet. Dessa insikter ligger till grund för att utforma metoder som stärker rörelse, självförtroende och välbefinnande hos barn och unga. Vi har även påbörjat kartläggning av pågående initiativ och utforskat hur aktörer inom skola, föreningsliv, vård och samhällsplanering kan samverka mer effektivt. Parallellt har mindre tester inletts för att pröva arbetssätt som kan integrera rörelse i olika miljöer. Förstudien ska lägga grunden för ett framtida genomförandeprojekt som skapar mer hållbara och samordnade lösningar för ökad rörelse i hela Västerbotten.

Samverkan för socialt hållbara etableringar i Skellefteå

Under året har vi på RF-SISU Västerbotten medverkat i projektet Samverkan för socialt hållbara industrietableringar, som har letts av Skellefteå kommun med finansiering från Vinnova. Tillsammans med Samforma, Folkets Hus och Parker och Skellefteå Kraft har vi bidragit med kunskap om civilsamhällets och föreningslivets förutsättningar vid större samhällsförändringar. Projektet har tagit fram en första prototyp för en lokal samverkansmodell som beskriver hur olika aktörer kan arbeta tillsammans genom hela etableringsprocessen. Modellen består av flera nivåer av dialog, en neutral samordningsfunktion och

en struktur för hur samverkan kan utvecklas från tidiga insatser till lärande och förvaltning. Erfarenheter från etableringar i Skellefteå, bland annat i Bergsbyn, har använts för att stärka förståelsen för delaktighet och långsiktig social hållbarhet. RF-SISU Västerbotten har särskilt bidragit med perspektiv på föreningslivets roll, lokal förankring och behov av kapacitetsstöd i civilsamhället. Prototypen är nu framtagen och bedöms redo att testas vidare i ett följdprojekt. Arbetet kan på sikt bidra till mer inkluderande och socialt hållbara etableringsprocesser i kommunen och i andra delar av regionen.

Stadgar – årets tema 2025

Varje år jobbar vi på RF-SISU Västerbotten med ett särskilt utvalt tema. Det främsta syftet med det är att göra en kunskapsförflyttning internt i den egna organisationen. På så sätt blir vi också ett ännu bättre stöd till idrotten. Ibland händer det att temat direkt ger upphov till olika typer av externa leveranser såsom utbildningskoncept, kunskapsunderlag, mötesplatser eller annat, men fokus ligger på regelbunden förflyttning av organisationen i en nutida fråga eller för framtiden viktigt område.

Temat under 2025 har varit stadgar. Föreningens stadgar utgör det livsviktiga avtalet mellan medlemmarna och är helt avgörande när en förening hamnar i kris eller konflikt. I sådana lägen fungerar tydliga och aktuella stadgar som både rättesnöre och ledstäng. För att ge oss en stabilare grund att stå på i vårt stöd till föreningarna har olika insatser genomförts.

Under året har personal deltagit i en workshop för att fördjupa den juridiska och praktiska förståelsen för stadgarnas roll i föreningsstyrningen. Arbetet har även omfattat casedrivna kompetensutveckling där vi tillsammans analyserat och diskuterat verkliga situationer kopplade till stadgar och årsmötesfrågor. Parallellt har vi också tagit fram stödmaterial till föreningarna.

Effekter av strategins fokus på jämställdhet

Effekter av Strategi 2025

Jämställdhet för en framgångsrik idrott har varit en av fem prioriterade utvecklingsresor inom idrottsrörelsens Strategi 2025. Målet har bland annat varit att alla, oavsett kön, ska ha samma makt att delta, leda och påverka sin idrott och sitt deltagande i idrottsrörelsen. Här beskriver vi några av effekterna vi ser av strategiarbetet.

– Förflyttningstakten i jämställdhetsarbetet varierar mellan olika nivåer och områden inom idrotten. På aktivitetsnivå ser vi att flickor och pojkar deltar i idrott i ungefär samma utsträckning, men att flickor tenderar att sluta tidigare än pojkar. Samtidigt har fördelningen av träningstider blivit mer rättvis, vilket tyder på att flickors idrottande värderas likvärdigt. Även inom mediebevakningen har det skett en förändring, där normen för en kommentator historiskt sett varit en man. Idag ser vi flertalet kvinnor som får möjlighet att jobba med idrott utifrån sin kompetens inom journalistik eller idrott, säger Åsa Johansson, idrottskonsulent och ansvarig för resan.

Ökning av kvinnliga ledare inom idrotten

Det långsiktiga jämställdhetsarbetet, tillsammans med idrottsrörelsens tydliga riktlinjer för representation,

har gjort stor skillnad, inte minst inom specialidrottsförbundens styrelser och valberedningar. År 2015 hade knappt hälften av specialförbunden jämställda styrelser, medan det nu är över 90 procent i både styrelser och valberedningar.

Framstegen märks inte bara i beslutsrummen, utan även på förbunds- och landslagen. Enligt Riksidrottsförbundets siffror från 2024 är 35 procent av landslagsledarna kvinnor, jämfört med 29 procent 2017. Den största ökningen har skett kring damlandslagens huvudtränare, där andelen kvinnor har stigit från 28 procent 2017 till 50 procent 2024.

– Ju fler kvinnliga ledare vi får in i idrotten, desto mer självklart blir det för unga tjejer att vilja stanna kvar längre inom idrotten. När de ser kvinnor som tränare, ledare eller i styrelser, blir det lättare att känna igen sig och tänka att här finns det plats för mig också. Det handlar om att skapa förebilder och visa att tjejer har lika mycket att bidra med, både på planen och i beslutsrummen. Kvinnliga ledare gör idrotten mer välkomnande, och deras erfarenheter och perspektiv gör verksamheten både starkare och mer inkluderande, säger Åsa Johansson.

Vad tror du förflyttningen inom jämställdhetsarbetet beror på?

– Vår analys visar att utvecklingen följer en generell trend i samhället, där förbunds- och föreningsstyrelser i allt större utsträckning speglar samhället med fler kvinnor och yngre personer i ledande roller. Jämställdhet och kvinnors rättigheter har länge varit frågor som främst drivits av kvinnor, men idag ser vi att allt fler män engagerar sig. Det är en positiv förändring som stärker idrottens utveckling, säger Åsa Johansson.

UTFALL

1 IF-sektion har genomfört processarbete där jämställdhet / inkludering varit huvudfokus eller del av innehållet. (2024: 2 st)

13 IF-sektioner och 1 SDF har genomfört någon typ av bildnings-, utbildnings- eller utvecklingsinsats kopplat till jämställdhet. (2024: 9 st)

36,3 % av föreningarna i länet har minst 40 % av respektive kön i styrelsen.

Ett jämställt idrottsdistrikt – om vi inte skrapar på ytan

Västerbotten är det distrikt där högst andel tjejer i åldern 7-25 år är aktiva i idrottsrörelsen. I Västerbotten är 46 procent av tjejerna aktiva i en idrottsförening, att jämföra med riksiffran 38 procent. Vi ser också att länet ligger över riksnittet vad gäller tjejer och kvinnor som har ledaruppdrag inom barn- och ungdomsidrotten, i Västerbotten är siffran 43 % kvinnor, på riksnivå är den 37 %. Det visar aktivitetsstatistiken som samlas in och varje år sammanställs inom idrottsrörelsen.

– Det här är siffror vi är stolta över, men det finns också en annan bild som framträder när vi skrapar på ytan och tittar på statistiken utifrån bostadsområden, säger Niclas Bromark, länsidrottschef RF-SISU Västerbotten.

Stor skillnad mellan olika bostadsområden

Nedbrutet på bostadsområde visar siffrorna att andelen tjejer och killar

som är aktiva i en idrottsförening skiftar väldigt mycket beroende på var de bor. Det är tydligt att socioekonomi har stort genomslag för i vilken grad barn deltar i idrott – för bägge könen, men absolut tydligast bland tjejer.

– Vi ser skillnader så stora som 40-50 procentenheter mellan olika bostadsområden, ibland mellan bostadsområden som till och med angränsar till varandra. Eftersom tjejer som grupp sticker ut mest, har vi valt att följa det som indikator för förändring.

Riktade satsningar ger långsam positiv förflyttning

RF-SISU Västerbotten har de senaste åren jobbat fokuserat med att rikta resurser mot nyckelföreningar i dessa områden, för att stärka dem i att både kunna locka och behålla fler aktiva och ledare. Det arbetet verkar ge resultat, även om utvecklingen tar tid.

– Som exempel ser vi på östra Ersboda i Umeå en positiv utveckling som innebär att idrottande tjejer gått från 24 till 31 procent på tre år. Vi vet dessutom att Ersboda SK fått cirka 130 nya medlemmar och 60 nya ledare under de här åren. Vid sidan av det uppenbara – att fler tjejer idrottar, går det inte att överskatta effekten av vad 60 nya vuxna, som engagerar sig i områdets barn, har för betydelse på både kort och lång sikt. Det är ett fantastiskt exempel!

Vårt arbete i segregerade områden

På några av våra segregerade områden har vi tillsammans med de större föreningarna tagit fram områdesplanerna för ett mer fördjupat arbete. Planerna bygger i grunden på ett internt analysarbete med problembild, målformuleringar och skapande av handlingsplaner utifrån respektive område.

På Ålidhem i Umeå har vi tillsammans med Gimonäs Umeå IF (GUIF) genomfört aktiviteter. Vi har även jobbat med föreningsutveckling, ledarförsörjning, prova på-aktiviteter såväl på skoltid som på lov, där föreningsaktiviteter i anslutning till skoldagens slut är kanske det som gett mest effekt. Aktiviteterna sker ofta i samverkan med rörelsesatsning i skolan och med lån från Fritidsbanken.

På Ersboda har vi fortsatt stöttat Ersboda SK i att stärka sin organisation, såväl styrelse som kansli. Vi har fortsatt coacha och bidragit med projektstöd till föreningens barn- och ungdomsutvecklare. Föreningsutvecklaren har kunnat arbeta

med aktiviteter som syftar till inkludering och nyrekrytering. Detta har fungerat bra och vi kan se cirka 150 unga nya medlemmar till föreningen.

Även i Vilhelmina har vi genomfört en intern analys och fört dialog med kommunen och Vilhelmina IK för att kunna utveckla ett mer strukturerat inkluderingsarbete. Samtalen fortgår med föreningsrepresentanter och vi hoppas att vi kan komma lite längre kommande år.

I Skellefteå har vi medverkat i projektet Meningsfull fritid, där vi bidragit med kunskap om föreningsdeltagande och arbetssätt för att nå målgrupper i områden med lägre aktivitetsnivå. De områden som bedömdes ha störst behov av insatser var Skelleftehamn, Morö Backe centrum, Anderstorp och Boliden.

Arbetet har byggt vidare på fjolårets struktur med områdesplaner, Idrottens dag och förstärkning genom Rörelsesatsningen. En särskild satsning på organisationsutveckling i Morön BK har lett till goda resultat, vilket nu

möjliggjort anställning av en klubbchef. Sammantaget ser vi att långsiktighet, relationsbyggande och nära samverkan med föreningar ger tydliga effekter i form av ökat deltagande och stärkt föreningskapacitet.

Effekter av strategins fokus på engagemang

Effekter av Strategi 2025

Den moderna föreningen engagerar har varit en av fem prioriterade utvecklingsresor inom idrottsrörelsens Strategi 2025. Målet har bland annat varit att skapa föreningar som är öppna, inkluderande och som på ett hållbart sätt tar vara på människors engagemang. Här beskriver vi några av effekterna vi ser av strategiarbetet.

– Under strategiperioden har vi lyckats bygga starka nätverk, stärka det ideella engagemanget och skapat mötesplatser som främjar erfarenhetsutbyte. Pandemin gav också en kraftig skjuts åt digitaliseringen, vilket har gjort att digitala arbetssätt har blivit en naturlig del av föreningslivet, säger Linda Hjortborg, idrottskonsulent och ansvarig för resan i Västerbotten.

Stärkt ideellt engagemang

För att bättre ta tillvara på det ideella engagemanget och göra det hållbart över tid har vi på RF-SISU Västerbotten tagit fram Engagemangsmodellen. Modellen syftar till att öka förståelsen för hur ideellt arbete kan bli både meningsfullt och långsiktigt – där många bidrar med

lite, istället för att några gör allt.

– Föreningarna har fått stöd i att strukturera sina arbetsuppgifter och rikta engagemanget mer träffsäkert, vilket gör det enklare att matcha rätt person med en uppgift som intresserar en. Det har då också blivit lättare att engagera unga då föreningen skapar uppgifter och roller som unga brinner för och är intresserade av. Samtidigt förändras förutsättningarna, vilket gör att föreningar hela tiden behöver tänka nytt kring hur de rekryterar och behåller engagemanget.

Ökat deltagande på Träningsläger för styrelsen

Under strategiperioden har också mötesplatsen Träningsläger för styrelsen i Lycksele blivit en uppskattad träff där föreningar har fått möjlighet att utbyta erfarenheter. Deltagandet har ökat kraftigt, från ungefär 20 deltagare mellan 2015 och 2019, till omkring 60 deltagare under 2025.

– Här samlas föreningsstyrelser från hela Västerbotten för ett intensivt dygn tillsammans för att utbyta erfarenheter

och stärka sitt gemensamma arbete. Dygnet ger en värdefull fördjupning i styrelsens uppdrag, där deltagarna arbetar fram konkreta handlingsplaner utifrån det fokusområde de valt. Det kan handla om allt från engagemang och rekrytering till rollfördelning eller hur styrelsen tillsammans skapar ett effektivt, hållbart och lustfyllt arbetssätt.

Ett annat viktigt fokus inom den här utvecklingsresan har varit att stärka hur lokalsamhället ser på idrottsföreningarnas roll och deras betydelse för samhället.

– När det ideella engagemanget på mindre orter skapar arenor för ökad rörelse, aktiveras hela samhället på ett naturligt sätt. Idag finns det flera bra exempel på det jämfört med tidigare. Till exempel Vännäs cykelpark, Stöckes mötesplats, Sorseles nya idrottsarena, Åseles multiarena och HörneFORCE:s basketplan. Initiativen visar hur lokalt engagemang kan bidra till fysisk aktivitet och social samhörighet, säger Linda Hjortborg.

påverka. Genom föreningens ledarstege får ungdomar ta ansvar och växa, både i sina uppdrag som ledare och i samspelet med hästarna, men också som människor.

Årets idrottsförening är ett pris instiftat till minne av Börje Sandgren, i syfte att lyfta fram föreningar som bidrar särskilt positivt, till samhället och till idrotten på olika sätt.

Core Skills Västerbotten ska synliggöra ungas ledarkompetenser

Under året har RF-SISU Västerbotten, tillsammans med Coompanion Västerbotten och Rädda Barnen, tagit fram ansökan till projektet Core Skills Västerbotten. Syftet är att stärka ungas ledarskap och synliggöra de kompetenser som utvecklas i föreningslivet, så att de också får större värde i arbetslivet.

Senare under året beviljades projektet stöd från Svenska ESF-rådet

och Region Västerbotten. Med utgångspunkt i dialoger med unga har projektet utformats för att utveckla uppdrag och stödstrukturer kopplade till digital förståelse, hållbarhet och kreativt tänkande. Projektet startar våren 2026 och ska pröva arbetssätt som stärker ungas delaktighet och ansvarstagande. Det genomförs i samverkan med idrottsföreningar, kooperativa företag och kommuner i både inland och kust.

Ingiberg Olafsson – årets folkbildare i Västerbotten

År 2025 delade RF-SISU Västerbotten för första gången ut utmärkelsern Årets folkbildare. Premiärvinnaren blev Ingiberg Olafsson från Vindelns IF, som genom ett målmedvetet och folkbildande engagemang har stärkt föreningens kultur.

Genom återkommande träffar i demokratisk anda har ledare, aktiva och föräldrar fått möjlighet att samtala om föreningens värdegrund, stadgar och riktlinjer. Diskussionerna har också berört verkliga och hypotetiska

utmaningar, som ekonomisk tillgänglighet, inkludering och mångfald. Arbetet har lett till en ökad delaktighet och större förståelse för föreningens gemensamma riktning.

UTFALL

50 processer med inriktning mot engagemang och rekrytering har genomförts (2024: 58 st).

64,4 % av ordförandena i länets idrottsföreningar uppger att deras förening mår mycket bra eller bra. Bland de föreningar som har samverkat med oss är motsvarande siffra 70,5 %.

Träningsläger för styrelsen i Lycksele

I november genomförde vi det årliga Träningsläger för styrelsen tillika en Grundutbildning för föreningsledare. Under dagarna fördjupade vi oss bland annat i hur föreningar kan stärka engagemanget bland både styrelse och medlemmar, och hur en genomarbetad kris- och beredskapsplan kan förbereda föreningen när något oväntat händer. Vi arbetade också med hur man kan rekrytera och behålla unga aktiva och ledare på ett mer strategiskt sätt, samt hur föreningen kommunicerar både internt och externt. Föreningarna fick cirka 4 timmar egentid där de själva fick välja ett (eller flera) ämnen att fördjupa sig i. Det blev, som alltid, en mycket givande och inspirerande sammankomst och sammantaget har utbildningen stärkt föreningsarnas interna kommunikation, ökat samsynen i styrelserna och gett dem bättre verktyg för att långsiktigt utveckla både verksamhet, ledarskap och medlemsengagemang.

Mötesplatser för verksamhetsledare, ordförande och kanslist

Vi har under året fortsatt att skapa fyra riktade mötesplatser för dessa målgrupper, där samtliga träffar haft gemensamma teman och inriktningar. Fokus har bland annat legat på trygg idrott, föreningsars intäktsmöjligheter, användning av AI i vardagen samt hur vi kan engagera och utveckla unga ledare på ett hållbart sätt.

Träffarna har visat sig vara ett viktigt stöd för dessa målgrupper, som ofta arbetar ensamma i sina roller – oavsett om de är anställda eller ideellt engagerade ordföranden. Genom att samla personer i liknande positioner har vi skapat utrymme för erfarenhetsutbyte, gemenskap och nya perspektiv. Syftet har varit att ge inspiration och konkreta verktyg som stärker dessa nyckelroller och i förlängningen bidrar till utveckling i respektive förening. Mötesplatserna har också blivit en betydelsefull arena för att hitta samsyn, väcka nya idéer och ge kraft att driva förändring där det behövs.

Projektstödet stärker barn- och ungdomsidrotten i länet

Föreningarna har fortsatt att utveckla olika delar av sin verksamhet i linje med idrottsrörelsens gemensamma mål. Under 2025 delades totalt 730 000 kronor ut i projektstöd för barn och unga, fördelat på 35 föreningar.

Genom projektstödet har de haft möjlighet att ta nästa steg i sitt utvecklingsarbete och omsätta Strategi 2025 i praktisk handling. Idrottsrörelsens två stora utmaningar – att inte alla nås av idrotten och att för många slutar för tidigt – har även under året varit tydligt närvarande i föreningarnas vardag. Projektstödet har därför fortsatt haft som övergripande syfte att fler barn och unga ska vilja, våga och få möjlighet att börja, stanna kvar och utvecklas inom sin förening.

Utifrån de behov vi på RF-SISU Västerbotten sett i länets idrottsliv har vi fortsatt att vägleda föreningarna i att forma projektidéer kopplade till riktlinjerna för barn- och ungdomsidrott. Ett antal prioriterade utvecklingsområden har även under 2025 varit vägledande för de satsningar föreningarna kunnat söka medel för eller hämta inspiration från:

- Skapa en trygg och inkluderande idrottsmiljö
- Stärka och rusta föreningens ledare
- Utveckla en rolig och meningsfull idrottsverksamhet för barn och unga
- Skapa en jämlik idrott där fler får plats och fler vill vara med
- Stärka demokrati och delaktighet i föreningen

Genom satsningarna har föreningarna tagit steg i sitt långsiktiga arbete med att skapa hållbara verksamheter där barn och unga mår bra, trivs och får möjlighet att växa, både som idrottare och människor.

Samverkan med Insight Gap stärker föreningars arbete med psykisk hälsa

RF-SISU har under året samverkat med Insight Gap för att stärka tryggheten och öka kunskapen om psykisk hälsa i idrottsföreningar. Satsningen genomfördes eftersom många föreningar efterfrågat stöd i hur de kan skapa strukturer, rutiner och ett gemensamt förhållningssätt i en tid då allt fler unga upplevs må psykiskt dåligt. Genom en digital utbildning och tillhörande lärgruppsmaterial har ledare fått verktyg för att arbeta vidare med frågan i sina lag och ledarteam.

Arbetet har redan fått gott genomslag. Cirka 20 föreningar har deltagit och runt 450 ledare har genomfört utbildningen,

vilket bidrar till att fler vuxna nu känner sig rustade att upptäcka signaler, skapa tydliga ramar och bygga en trygg och sund idrottsmiljö.

I december genomfördes även en digital föreläsning för organisationsledare, där 22 deltagare från 16 föreningar arbetade med hur styrelsen kan skapa långsiktiga strukturer för en trygg och hållbar idrott. Effekten är att flera föreningar nu har påbörjat egna utvecklingsprocesser, ofta tillsammans med sin idrottskonsulent, och därmed fått en tydligare bild av hur de kan arbeta både proaktivt och reaktivt med trygghetsfrågorna i sin föreningsmiljö.

Mission to Move stärker rörelse i vardagen

Under året har vi på RF-SISU Västerbotten fortsatt utveckla Mission to Move tillsammans med Skellefteå kommun. Plattformen samlar aktörer som vill hitta hållbara sätt att stärka vardagsrörelsen, genom samskapande och strukturerade innovationsprocesser där flera initiativ följs och testas parallellt. I Skellefteåområdet har skol- och utemiljöer fungerat som testmiljöer

för att utforska hur rörelse kan byggas in i vardagen. Vi har intervjuat barn och unga, seniorer och nyinflyttade för att fånga deras syn på rörelseglädje, trygghet och motivation. Vi har också följt insatser för äldre, där prova-på-aktiviteter och erfarenheter från Senior sport school visar hur både rörelse och gemenskap stärks.

Vi engagerar oss i Leader – för en stärkt idrott på landsbygden

Idrotten spelar en avgörande roll för landsbygden. Den lokala föreningen är ofta både en mötesplats och en motor som skapar gemenskap, attraktivitet och livskraft i mindre orter. Att barn och unga får delta i föreningslivet stärker både identitet och trivsel i bygden. För att bidra till en likvärdig idrott oavsett om man bor i stad eller på landsbygd engagerar vi oss i leaderarbetet.

Genom lokalt ledd utveckling kan civil-

samhället och idrottsföreningar söka stöd för projekt som stärker den egna bygden.

Vi finns idag representerade i styrelserna för två av länets tre leaderområden – Skellefteå Älvdal och Idériket Umeåregionen 2030 – och arbetar aktivt för att idrotten ska ha goda möjligheter att utvecklas och fortsätta vara en viktig kraft i hela Västerbotten.

därigenom skapa fler och starkare ambassadörer för den. Under året har vi genomfört träffar i fem kommuner (Lycksele, Skellefteå, Umeå, Vilhelmina och Vännäs). Dialogerna har varit väldigt givande och vi har genom satsningen blivit stärkta kring hur vi kan belysa folkbildningens styrka och kraft.

För en tryggare idrott i Västerbotten

Sedan 2021 har vi samarbetat med LF Västerbotten i projektet Det händer inte hos oss, för att stärka tryggheten i länets idrottsmiljöer. Samverkan har gjort det möjligt att ge trygghetsfrågorna extra fokus och stärka vårt förebyggande arbete. Ett viktigt mål har varit att fler föreningar ska ha en plan för hur de agerar när någon far illa. Genom vår årliga ordförandeenkät ser vi tydligt att arbetet ger resultat: antalet föreningar med både handlingsplaner och proaktiva trygghetsrutiner ökar varje år.

Ledarforum är en annan viktig del inom projektet, som i år genomfördes för

tredje gången, denna gång i Skellefteå. Totalt deltog över 80 ledare som tog del av föreläsningar om talangutveckling och riskerna med tidig specialisering. Genom projektet har personal hos oss på RF-SISU Västerbotten utbildats i Safe Selfie Academy för att förebygga sexualbrott på nätet, ett område vi fortsätter utveckla under 2026. Även utbildningen Idrotten fri från våld växer i efterfrågan, och vi ser möjligheter att anpassa arbetet för yngre målgrupper.

Vår samverkan med LF Västerbotten gör skillnad över tid – och tillsammans fortsätter vi arbetet för ett tryggare Västerbotten även 2026.

Trygghetsskapande arbete i samverkan med de fyra nordligaste distrikten

Vi har även fortsatt med det trygghetsskapande arbetet i samverkan med de fyra nordligaste distrikten. Uppdraget avser det reaktiva arbetet, att vi agerar och vidtar åtgärder när något oönskat händer.

Sedan 15 november 2018 finns Riksidrottsförbundets visselblåsartjänst. Syftet är göra det lättare att anmäla allvarliga missförhållanden inom idrotten. Visselblåsartjänsten är ett alternativ då det av någon anledning inte är möjligt att ta ärendet till förening eller förbund – till exempel då en person inte vill eller vågar anmäla. Visselblåsarärenden kan exempelvis handla om ekonomiska oegentligheter, övergrepp eller trakasserier. Under 2024 mottog visselblåsarfunktionen 51 ärenden i Västerbotten.

Genom att regionalisera det reaktiva arbetet på ett strukturerat sätt och gemensamt analysera, prioritera, genomföra och följa upp insatser är förhoppningen att ytterligare öka tryggheten inom idrottsrörelsen.

Projektstöd utvecklar länets anläggningar

Vi konstaterar att det fortsatt finns ett stort behov av anläggningssatsningar i Västerbotten. Efter rekordåret 2024 har ansökningarna om anläggningsstöd fortsatt att strömma in från föreningarna, och vi insåg tidigt att det även 2025 skulle bli hård konkurrens om medlen. Lyckligtvis fick vi även detta år möjlighet att åska extra medel till vår anläggningsbudget från Riksidrottsförbundet.

När året summerats hade nära 5,5 miljoner kronor beviljats till 23 idrottsföreningar i Västerbotten, med hemvist inom 14 olika idrotter och 7 olika kommuner.

Ett ärende som utmärkte sig 2025 var Malå IF:s satsning på rekreatiomsområdet Tjamstan, som omfattade en pumptrack för skidor, cykel, kickbike, skateboard och rullstol, en asfalterad slinga för rullskidor, rullatorer och rullstolar, anpassade och belysta skidspår för barn och ungdomar samt ett nivåanpassat utegym. Föreningen beviljades 7,1 miljoner kronor från Arvsfonden, 1,5 miljoner kronor från Riksidrottsförbundet och 1 miljon från Malå kommun.

Vid sidan av egna anläggningsmedel är Västerbotten, i vanlig ordning, en framgångsrik region när det gäller att söka hem lokalstöd (anläggningsstöd) från Arvsfonden till idrottsanläggningar. Under 2025 har vi, förutom Malå IF, samarbetat med Kågedalens AIF och föreningen Spontanidrott Vindeln, som tillsammans beviljats cirka 20 miljoner kronor i lokalstöd från Arvsfonden.

Effekter av strategins fokus på inkludering

Effekter av Strategi 2025

Inkluderande idrott för alla har varit en av fem prioriterade utvecklingsresor inom idrottsrörelsens Strategi 2025. Målet har bland annat varit att skapa föreningar där alla, oavsett kön, ålder, bakgrund eller förutsättningar, känner sig välkomna och ges möjlighet att delta på sina egna villkor. Här beskriver vi några av effekterna vi ser av strategiarbetet.

– Idrottens inkluderingsarbete har utvecklats under Strategi 2025. Det politiska och ekonomiska stödet har stärkts, inte minst för insatser som riktar sig till nyanlända, personer i utsatta områden och personer med funktionsnedsättningar. Samtidigt kvarstår utmaningar, bland annat kopplade till rasism och sexism. Arbetet har gått från att vara reaktivt till att bli en del av en bredare strategi, med fokus på långsiktighet, samverkan och anpassning till individens behov, säger Åsa Johansson, idrottskonsulent och ansvarig för resan i länet.

Ny målgrupp och inkludering av parasport

Inom ramen för förflyttningsarbetet startade Riksidrottsförbundet 2020 satsningen Idrott 65+, med syftet att främja fysisk aktivitet bland personer som är 65 år och äldre. Målet har varit att sänka trösklarna för att delta, oavsett

tidigare erfarenhet eller ambitionsnivå.

– Lavsjö ISS är ett fint exempel på en förening i länet som nu erbjuder aktivitet för äldre. Föreningen använder bygården som samlingsplats innan deltagarna tränar tillsammans, utomhus eller inomhus beroende på väder och behov. Utöver träningen deltar gruppen i folkbildning, utbildningar och sociala aktiviteter som fika, vilket stärker både hälsa och gemenskap.

En annan viktig förflyttning skedde 2017 när Riksidrottsförbundet och Parasport Sverige tog en gemensam riktning mot att inkludera paraiddrottare och deras idrottsföreningar inom respektive specialidrottsförbund. Idag är det flera specialidrottsförbund som inkluderat paraverksamhet och förflyttningen pågår även i Västerbotten.

– Historiskt har parasport organiserats separat, men nu strävar man efter att inkludera paraiddrottare i den ordinarie verksamheten. Syftet är att skapa jämlika möjligheter att delta i idrott och att förflytta fokus från para till själva idrotten, exempelvis att parainnebandy ska vara en naturlig del av svensk innebandy, säger Åsa och fortsätter:

– Det finns flera bra exempel i länet, där Umeå Simsällskap är ett av dem.

De har inkluderande simgrupper där personer med olika funktionsvariationer tränar tillsammans med andra. Ett annat exempel är KFUM Basket som erbjuder rullstolsbasket som en del av sin ordinarie basketverksamhet. Föreningen arbetar aktivt med att integrera träning och tävling för både stående och sittande spelare.

Ökat deltagande inom idrotten

Ett annat område som tagit viktiga steg framåt är arbetet för att öka deltagandet i idrott. Genom fördjupad kunskap och användning av olika analysverktyg har idrottsrörelsen kunnat identifiera var insatser gör störst skillnad och på så sätt nå de målgrupper som tidigare stått utanför idrotten.

– Ersboda i Umeå är ett exempel där samverkan med skola, fritid, näringsliv och kommunen lett till konkreta resultat. Vi har dessutom stöttat föreningen i att stärka både styrelse och kansli. Genom coachning och projektstöd har föreningens barn- och ungdomsutvecklare kunnat driva inkluderande aktiviteter och nyrekrytering. Resultatet har varit mycket positivt, där ungefär 190 nya unga medlemmar har anslutit till föreningen, varav 60 nya ledare.

Tredje upplagan av Parasport Challenge

Under våren genomfördes den tredje upplagan av Parasport Challenge, denna gång i vintermiljö. Parasport Västerbotten arrangerade evenemanget tillsammans med lokala idrottsföreningar och i samverkan med oss på RF-SISU Västerbotten.

Helgen innehöll både inomhus- och utomhusaktiviteter. I Carlslundshallen erbjöds prova på moment och uppvisningar, där en match i parainnebandy lockade över 200 åskådare. Evenemanget fortsatte på Mariehemsängarna och Bräntberget, där deltagarna fick prova alpint och bi-ski

samt delta i Hjälpföreningens årliga Hjaltevasa.

Vi medverkade genom en mötesplats på temat inkludering. Syftet var att stärka kunskapen om inkluderande idrottsmiljöer hos deltagare från föreningsliv, skola och omsorg. Samtalen utgick från erfarenheter av vad som fungerar i praktiken och vilka utmaningar som finns i arbetet med delaktighet.

Mötesplatsen samlade omkring 25 deltagare och bidrog till ökad förståelse för hur idrotten kan bli mer tillgänglig för fler.

Nya insikter om kostnaderna för barn- och ungdomsidrotten i länet

Vi har under året, tillsammans med forskare från Högskolan i Halmstad och Karlstads universitet, undersökt vad barn- och ungdomsidrotten kostar i länet. Studien är en förlängning av en nationell motsvarighet och bygger på vårdnadshavares uppskattning av årliga kostnader för sitt/sina barns idrottande.

Resultatet visar att den vanligaste summan länets hushåll lägger på barns idrott är 15 000 kronor/år – att jämföra med riksnivån på 18 600 kronor. Studien visar också att kostnaderna ökar i takt med hushållets inkomst, att mer pengar läggs på pojkars idrottande jämfört med flickors, och att kostnaderna stiger i takt med ålder på barnet. I de öppna svaren beskriver föräldrar att höga ambitioner, utrust-

ningshets och alla resor till cuper och läger gör att kostnaderna ökar. Flera upplever också att barnens verksamhet indirekt hjälper till att finansiera seniorverksamheten, till exempel genom avgifter och försäljning.

Som komplement till den här studien har vi även inom ramen för en bredare attitydundersökning bland västerbottningar ställt frågan om hushållens ekonomi är tillräcklig för att tillgodose barnens intresse av idrott. 1 av 10 hushåll svarar då att ekonomin inte alls räcker till, vilket skulle kunna översättas till två barn per klassrum. Det ger en tydlig indikation på att idrotten idag inte klarar av att hålla en kostnadsnivå som gör att alla kan delta.

Deltog i länets Pride-evenemang

Genom att vi tillsammans engagerar oss i Pride och andra HBTQI-aktiviteter visar vi att idrottsrörelsen tar ansvar och menar allvar med att vara trygg, inkluderande och öppen för alla. För att aktivt ta ställning för och arbeta med HBTQI-frågorna, både inom idrotten och i samhället, deltog vi under året i Pride-evenemangen i Skellefteå, Lycksele och Storuman.

Inspirationsdagar på Ålidhem och Ersboda

Vi på RF-SISU Västerbotten samarbetade med Ersboda SK, Gimonäs Umeå IF, Ersängsskolan och Ålidhemsskolan för att genomföra en inspirationsdag för elever i området. Syftet var att stärka inkludering, framtidstro och trygghet.

Eleverna fick lyssna till Martin Mutumba, som delade sin livsresa om utanförskap, drömmar och hopp – något som berörde och skapade igenkänning. På kvällen hölls samma föreläsning för vuxna, i samarbete med Umeå kommun inom satsningen Umeå växer tryggt och säkert, för att stärka dialogen om trygghet och delaktighet i närområdet.

Genom insatsen ville vi bidra till att både unga och vuxna känner sig sedda, stärkta och engagerade i ett tryggt och inkluderande Umeå.

MÅL & UTFALL

29 IF-sektioner och 1 SDF har genomfört process där inkludering har varit huvudfokus eller del av innehållet. (2024: 6 st)

145 IF-sektioner och 5 SDF har genomfört bildnings-, utbildnings- eller utvecklingsinsats med fokus på inkludering (2024: 97 st).

Effekter av strategins fokus på träning och tävling

Effekter av Strategi 2025

Ny syn på träning och tävling har varit en av fem prioriterade utvecklingsresor inom idrottsrörelsens Strategi 2025. Målet har bland annat varit att skapa en mer hållbar och inkluderande idrottsrörelse, där alla har möjlighet att idrotta utifrån sina egna villkor – oavsett ambition, ålder, kön eller prestationsnivå. Här beskriver vi några av effekterna vi ser av strategiarbetet.

Idrottsrörelsen har de senaste åren förändrat hur barn tränar och tävlar, med ett tydligare fokus på att anpassa verksamheten till barns utveckling och behov. Förlyttningen märks av i flera av länets idrotter, där nya spelformer och tävlingsupplägg formas för att erbjuda mer lekfulla och utvecklande miljöer. Lisbet Olofsson, idrottskonsulent på RF-SISU Västerbotten och en av de ansvariga för utvecklingsresan i länet, ger sin bild av förändringsarbetet.

– Vi ser att det sker positiva förflyttningar inom både lagidrotter och individuella idrotter. Framför allt handlar det om införandet av nya tävlingsregler, träningsmetoder och sätt att organisera verksamheten. Förändringarna har gjort att förbunden kunnat skapa bättre förutsättningar för

en idrott som i högre grad möter barn och ungas behov, säger Lisbet Olofsson.

Barnanpassade tävlingsformer i flera idrotter

Under de senaste åren har flera lagbollsporter genomgått viktiga förändringar i tränings- och tävlingsmomenten. Genom att införa nya spelformer med mindre planer, färre spelare och mindre mål har idrotterna blivit mer anpassade till barns fysiska och kognitiva utveckling.

– Till exempel har fotbollen infört tre mot tre med sarg. Det minskar antalet avbrott, ökar bollkontakten och ger barnen fler möjligheter att vara aktiva och delaktiga. Även inom alpina sporter har tävlingsformerna utvecklats för att bättre möta barns behov. Istället för traditionella tidtagningar och placeringar erbjuds nu teknikmoment, hinderbanor och fria åk där alla får vara med. Lekbanor och fria ytor bredvid tävlingsbanan gör att barnen kan fortsätta åka skidor, även efter att tävlingsdelen är avslutad.

Många idrotter har också aktivt valt att tona ner eller helt ta bort resultatrapportering, tabeller och utslagning i de yngsta åldersgrupperna.

– Syftet med förändringen är att skapa en tryggare och mer utvecklande miljö för barn, där fokus ska vara på rörelseglädje och lärande, snarare än prestation och jämförelse. Genom att ta bort ranking och utslagning ges barn möjlighet att delta på sina egna villkor, utan press eller rädsla att bli bortvald. Det främjar en kultur där alla får vara med, oavsett nivå eller erfarenhet, och där träningen kan anpassas efter individens behov snarare än tävlingssystemets krav. När resultatfokus minskar, ökar också möjligheten till lekfullhet och kreativitet i träningen. Barn får prova, misslyckas och utvecklas i sin takt, vilket stärker självförtroende och motivation.

Flera specialidrottsförbund har tagit ansvar för att utveckla idrotten i en riktning som bättre passar barn och ungdomar. Genom att införa nya tävlingsregler, träningsmetoder och pedagogiska modeller har de skapat möjligheter för föreningar att göra viktiga förflyttningar.

– Förändring möter ofta motstånd, men efter en tid har föreningar behövt anpassa sig till de nya riktlinjerna, vilket också påverkat hur träning bedrivs i vardagen.

Nydalaområdet blir arena för spontanidrott

Under året har vi på RF-SISU Västerbotten deltagit i utvecklingen av Umeå Summer Zone, en satsning som genomförs av Umeå kommun och möjliggörs genom stöd från LF Västerbotten. Vårt arbete har främst handlat om projektledning och om att tillsammans med kommunen utforma en aktivitetsmiljö som ska främja rörelse och gemenskap för barn, unga och familjer.

Under året har planering, samordning och förberedande arbete genomförts inför etableringen av ytor för olika

idrotts- och rörelseaktiviteter i Nydalaområdet. Vi har även medverkat i utvecklingen av en discgolfbana som ska komplettera området.

Under 2026 planeras ytor att öppnas för skolbesök under våren och bemannas under sommaren med fritidsledare och aktiviteter i samverkan med föreningar och andra lokala aktörer. Satsningen ligger i linje med vårt arbete för att skapa tillgängliga och trygga rörelsemiljöer där flera aktörer verkar tillsammans.

Skolor och föreningar samlades för Idrottens dag

Under hösten stöttade vi skolor i att arrangera Idrottens dag på tolv platser runt om i länet. Idrottens dag är en del av European School Sport Day, en EU-satsning som syftar till att aktivera så många elever som möjligt under den sista veckan i september. Dagen skapar goda möjligheter till samverkan mellan skolor och närliggande föreningar, där eleverna får prova på olika aktiviteter under två intensiva och inspirerande timmar.

Utöver skolarrangemangen genomförde vi även en Idrottens dag för allmänheten på Morö Backe – ett uppskattat och lyckat initiativ. Totalt deltog 16 skolor, 3 620 elever och 55 föreningar inom ramen för Idrottens dag i Västerbotten. Nationellt är Idrottens dag Sveriges största idrottsevenemang. Nationellt aktiverades i år 145 201 elever på 685 skolor, i samarbete med 799 idrottsföreningar i 159 kommuner.

Rörelsesatsning i skolan

Vi fortsätter att samverka, stötta och inspirera skolor i länet i deras arbete med att ge så många elever som möjligt positiva rörelseupplevelser. I dag samarbetar vi med majoriteten av länets grundskolor och arbetar kontinuerligt med att utveckla former för samarbete mellan skolor och närliggande föreningar. Det sker bland annat genom aktivitetsdagar, prova på-tillfällen och skolbesök.

Under året genomför vi sju nätverksträffar där skolorna får ta del av relevanta föreläsningar och får möjlighet att utbyta erfarenheter, tips och idéer. Många skolor har nu varit med i satsningen under lång tid och har etablerat en välfungerande struktur i sitt arbete, medan andra skolor behöver mer stöd och vägledning. Överlag är arbetet mycket positivt och uppskattat – både av pedagoger, elever och de föreningar som finns i skolornas närmiljö.

Under det senaste året har vi även intensifierat arbetet med att involvera vårdnadshavare, både i att skapa positiva rörelseupplevelser för barnen och i att underlätta kontakten med föreningslivet.

MÅL & UTFALL

4 kommuner har oförändrat antal idrotter med redovisad folkbildning, 8 kommuner har fler idrotter och 3 kommuner har färre idrotter än 2024 (Mål: I snitt fler antal olika idrotter per kommun).

Effekter av strategins fokus på ledarskap

Effekter av Strategi 2025

Starkt ledarskap har varit en av fem prioriterade utvecklingsresor inom idrottsrörelsens Strategi 2025. Målet har bland annat varit att svensk idrottsrörelse ska ha ett starkt och hållbart ledarskap, där såväl tränare som ledare och förtroendevalda känner till och leder enligt svensk idrotts värdegrund. Här beskriver vi några av effekterna vi ser av strategiarbetet.

I Västerbotten har arbetet med att stärka och utveckla länets ledare fortsatt varit en högt prioriterad fråga inom ramen för strategin. Genom fler utbildningsinsatser, nya arbetsätt och ett ökat fokus på trygg idrott har både aktiva och ledare fått bättre förutsättningar att trivas och utvecklas. Kajsa Östlund, idrottskonsulent på RF-SISU Västerbotten och en av de ansvariga för utvecklingsresan i länet, ger sin bild av förändringsarbetet.

– Jag skulle säga att medvetenheten om ledarskapets betydelse har ökat, särskilt kopplat till att skapa goda miljöer för unga att utvecklas i. Samtidigt har också trygg idrott blivit ett allt viktigare

område, där både kunskap och beredskap har stärkts. Föreningar har fått stöd i att förstå vad trygg idrott innebär, hur det förebyggande arbetet kan se ut och hur man agerar vid otrygga situationer. Flera föreningar har också tagit fram handlingsplaner kopplade till detta, säger Kajsa Östlund.

Inom ramen för arbetet kring trygga idrottsmiljöer lanserade Riksidrottsförbundet 2018 en visselblåsartjänst. Syftet med tjänsten är att göra det lättare att anmäla allvarliga missförhållanden inom idrotten.

– Visselblåsartjänsten har skapat tydliga vägar för att hantera oro eller misstankar. Tjänsten är ett alternativ om det av någon anledning inte är möjligt att ta ärendet till förening eller förbund, till exempel om en person inte vill eller vågar anmäla. Tjänsten har blivit ett viktigt verktyg för att stärka tryggheten inom idrotten.

Fler ledare som utbildar sig
RF-SISU Västerbottens ledarutbildningar har utvecklats och håller idag högre kvalitet än tidigare, vilket har lett till

ett ökat deltagande. Genom att även erbjuda utbildningarna digitalt har tillgängligheten ökat för deltagare oavsett geografisk plats.

– Vi vet att ett starkt ledarskap är nyckel till att fler aktiva ska stanna kvar inom idrotten. Sedan 2019 har totalt 608 ledare genomgått Grundutbildning för tränare, ett tydligt tecken på engagemang och vilja till utveckling inom idrotten i Västerbotten.

Föreningar satsar på barn- och ungdomsutvecklare
Flera föreningar har även valt att anställa på barn- och ungdomsutvecklare. Satsningen har bidragit till tryggare miljöer och ett mer inkluderande föreningsliv.

– Sävar IK och IFK Anderstorp är bra exempel där satsningen har resulterat i ett starkare engagemang och en mer levande föreningsverksamhet. Skellefteå AIK är ett annat exempel där föreningen arbetat strukturerat med utbildningsplaner för ledare och spelare. Genom att koppla utbildningsinsatser

Ung och engagerad – en mötesplats för unga ledare

I oktober arrangerade vi mötesplatsen Ung och Engagerad – en träff för unga ledare från distriktet som vill utveckla sitt ledarskap, inspireras och utbyta erfarenheter. Syftet med träffen är att ge unga ledare möjlighet att växa i sin roll, få verktyg som stärker deras ledarskap och skapa kontakter med andra engagerade. Under årets träff låg fokus på ledarskapet. Deltagarna fick bland annat ta del av en uppskattad föreläsning om NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar), där de fick ökad förståelse för hur de kan anpassa sitt ledarskap för att bättre möta olika personers behov. De genomförde även en workshop kring nivåanpass-

ning och gruppindelning, där de fick diskutera vad begreppen egentligen innebär och hur de kan användas som verktyg i ledarskapet. Träffen avslutades med ett panel-samtal där deltagarna fick möta tre personer från idrottsrörelsen: en aktiv idrottare, en tränare och en föreningsledare. Tillsammans delade de sina erfarenheter av ledarskapets möjligheter och utmaningar och berättade om sina perspektiv inom idrotten. Efter samtalet arbetade de unga ledarna vidare med sina personliga utvecklingsplaner, ett verktyg för att konkretisera sina mål för sin fortsatta ledarroll.

Föreningar hyllar lyckad ledarsatsning

Engagerade ledare är en förutsättning för föreningsidrotten i Sverige. Det är de som möter barn, unga, vuxna och äldre varje vecka och som finns där som en extra vuxen för medlemmar i idrottsföreningen.

För att locka tillbaka och hitta nya ideella krafter efter pandemin såsom ledare, domare och funktionär skapades Ledarsatsningen av SISU Idrottsutbildarna. I Västerbotten har satsningen haft stor framgång.

I uppföljningsenkäterna som har skickats ut kan vi se att hälften av föreningarna rapporterar att satsningen har hjälpt dem att rekrytera fler ideella och alla föreningar anser att satsningen bidragit till att behålla de som redan är engagerade. Merparten av föreningarna tycker också att sam-

talen som genomförts i sina föreningar har varit mycket värdefulla och lett till något positivt.

Närmare 80 idrottsföreningar från hela länet har deltagit i satsningen där lärgruppsmaterialet Samla ledarteamet har legat till grund för träffar i föreningarna. Antalet på våra idrottsövergripande utbildningar Grundutbildning för föreningsledare och Grundutbildning för tränare har också ökat. Det ökade fokuset på ledarskap har inte bara resulterat i fler ledare, utan också lyft fram flera viktiga värden som gynnar individer och idrottsföreningen. Till exempel ökad sammanhållning och glädje, bättre stämning och framtidstro, större kunskande och bättre gruppkänsla, effektiv kommunikation, utveckling av ledare och tydligare ledarskap.

Fortsatt satsning på barn- och ungdomsutvecklare

Under året har Ersboda SK, Morön BK och Spöland Vännäs IF, med stöd från oss på RF-SISU Västerbotten, haft möjlighet att anställa en barn- och ungdomsutvecklare. Rollen har haft i uppdrag att stärka föreningarnas verksamhet genom att skapa fler mötesplatser för ledare, aktiva och föräldrar.

Syftet är att utveckla en ännu mer attraktiv föreningsmiljö med ett brett aktivitetsutbud, där barn och unga trivs och väljer att stanna kvar längre inom idrotten. Satsningen har redan på kort sikt gett föreningarna ökad närvaro i verksamheten, fler mötesplatser och ett tydligare stöd till både ledare och föräldrar. På längre sikt lägger arbetet grunden för starkare ledarskap, mer hållbara strukturer och en föreningsmiljö där fler barn och unga vill, och kan, stanna kvar inom idrotten över tid.

MÅL & UTFALL

994 deltagare i kurs samt 4.479 deltagare i föreläsning inom idrottens ledarutbildningar. (2024: 1.131 deltagare kurs samt 1. 656 deltagare föreläsning).

2.446 utbildningsarrangemang för ledare med 20 502 deltagare (2024: 2.463 resp. 18 396).

78,8 % av ordföranden påstår att deras förening följer RF:s riktlinjer för barn- och ungdomsidrott. Bland de föreningar som har samverkar med oss är motsvarande siffra 86,3 %.

Ett axplock från länets kommuner

Bjurholm Tillsammans med Öredalens IK:s styrelse har vi fört en dialog om hur samarbetet fungerar och vilket stöd vi på RF-SISU kan erbjuda framåt. Föreningen bedriver viss barnverksamhet, framför allt gymnastik, och uttryckte ett behov av att stärka sina ledare. Samtalet mynnade ut i att de eventuellt kommer att låta sina ledare gå Grundutbildning för tränare, antingen digitalt eller fysiskt i Bjurholm, under förutsättning att tillräckligt många är intresserade.

Under året har vi deltagit i flera mötesplatser i Bjurholm med fokus på anläggningsutveckling. Syftet med träffarna har varit att utforska möjligheten för PRO, kommunen och Bjurholms IF att tillsammans skapa en gemensam aktivitetsyta i samhället, med särskilt fokus på boule och minigolf. Arbetet är fortfarande pågående, och vi kommer att fortsätta vara delaktiga så länge det finns intresse.

Dorotea Dorotea IF inledde 2025 med att arbeta för en tryggare och mer schysst idrottsmiljö. Tillsammans med oss genomförde föreningen en föräldrautbildning där ett 40-tal föräldrar fick möjlighet att samtala om föreningens förväntningar på vuxnas beteende. Insatsen har stärkt kommunikationen mellan föreningen och föräldrarna och skapat bättre förutsättningar för barnens idrottande. Förhoppningen är att det här ska bli starten på en långsiktig förändringsresa i hur föreningen samverkar och kommunicerar med sin föräldragrupp.

I november arrangerade vi tillsammans med Dorotea kommun, polisen och Centrum mot våld en föreläsningkväll för föreningar. Målet var att ge en tydlig lägesbild av ungas utsatthet och hur vi tillsammans kan förebygga våld och agera när det sker. Under kvällen presenterade vi Visselblåsartjänssten och utbildningen Idrotten fri från våld. Träffen gav viktig kunskap och öppnade upp för fördjupade samtal mellan deltagarna.

Lycksele Lycksele IF Skidor har under året satsat på att stärka engagemanget bland föräldrar genom utbildning och folkbildning. Tillsammans har föreningen arbetat igenom viktiga moment som vallning, utrustning, träningsrutiner och förberedelser inför tävling. Arbetet avslutades med en välbesökt föreningsdag där föräldrar och aktiva fick lära sig nytt, umgås och bygga gemenskap. Satsningen har både stärkt lagkänslan och föräldrastödet samt skapat bättre förutsättningar för barnens idrottande.

Lycksele Padelförening har under året startat upp sin verksamhet och fått stöd av oss på RF-SISU för att komma ikapp med de administrativa delar som saknades vid uppstarten. Under hösten arbetade föreningen igenom sin administration, blev medlem i padelförbundet och etablerade en tydligare struktur för den fortsatta utvecklingen. I dag står de på en stabil grund och fortsätter sin resa i nära samverkan med oss.

Malå Malå Pistolskytteklubb inledde 2025 med att beviljas återstartsstöd för ett omfattande säkerhetsarbete vid föreningens skjutanläggning. Efter en period med begränsad verksamhet valde klubben att ta ett helhetsgrepp om sin framtida inriktning. Genom processen Målstegen arbetade styrelsen fram en gemensam verksamhetsidé, värdegrund och vision, liksom tydliga verksamhetsområden. Arbetet har gett föreningen en tydligare

riktning och en konkret handlingsplan med mål på både kort och lång sikt.

Nordmaling I höstas bjöd vi, i samarbete med Nordmalings kommun, in till en temakväll för kommunens ledare med fokus på psykisk hälsa. Kvällens huvudinslag var vår utbildning om NPF: Hur leder man barn med särskilda behov? Det blev en välbesökt träff med god uppslutning från många olika föreningar. De 30 deltagarna fick arbeta med case, ta del av konkreta verktyg för sitt fortsatta ledarskap och lära sig hur man bör agera vid oro för ett barn. Kvällen präglades av många goda samtal, och deltagarna gick därifrån med ökad kunskap och nya perspektiv.

Under 2025 träffade vi delar av den nya styrelsen i Nordmalings Ridklubb för att gå igenom föreningens nuläge, vilket stöd de behöver framåt och hur vi kan bidra utifrån deras behov. Vi diskuterade både utbildningar och temakvällar samt föreningens behov av att rusta upp ridhuset. Intresset för vårt anläggningsstöd har lett till att föreningen nu förbereder en ansökan om att energieffektivisera anläggningen genom att byta ut sina gamla lampor. Mötet resulterade också i flera konkreta insatser, bland annat stöd till ett nytt lärgruppsmaterial och att styrelsen deltog på vårt träningsläger i november.

Norsjö Norsjö Idrottsförening har under året fortsatt att arbeta med projektet Samverkan över generationsgränser i förening, ett 65+-projekt finansierat av Svenska Fotbollförbundet. Syftet är att ta tillvara på deltagarnas erfarenheter och idéer för att skapa en handlingsplan som stärker föreningens inkluderingsarbete. Vi har träffat föreningen för att följa upp projektets utveckling och planera nästa steg. Det gemensamma samtalet ledde fram till beslutet att genomföra en workshop med målgruppen 65+, där deltagarna fick arbeta med frågor kopplade till både nuläge och önskat läge. Workshopen genomfördes under hösten, och ett engagerat gäng bidrog med värdefulla inspel till föreningens fortsatta utveckling.

Robertsfors Vårt samarbete i Robertsfors kommun har under året resulterat i att vi kunnat stötta två föreningar, Norum Djäkneboda Sportklubb och Sandgårdans Ridklubb, i deras arbete med anläggningsstöd. Tillsammans med kommunen har vi också genomfört fyra välbesökta Idrottsråd och tre Folkhälsoråd.

Robertsfors Motorsällskapet fortsätter att göra starka avtryck inom bilsporten genom att återigen få arrangera SM i crosskart. Inför tävlingen krävdes ett omfattande arbete för att justera och anpassa motorstadion.

Skellefteå Under året har styrelsen i SK Lejon arbetat målmedvetet och intensivt med att stärka och tydliggöra föreningens rutiner för ekonomihantering. Arbetet har omfattat allt från att se över befintliga processer till att skapa en mer enhetlig och lättillgänglig struktur för hur ekonomiska frågor ska hanteras inom klubben. Resultatet av arbetet blev en helt ny Ekonomihandbok som nu fungerar som ett viktigt stöd för både ledare, kansli och styrelse.

Tillsammans med Kågedalens Skidklubb genomförde vi under året en kvällsaktivitet med de aktiva för att ta fram gemensamma

riktlinjer för hur gruppen vill vara mot varandra. Medan representanter från föreningen höll ett föräldramöte arbetade vi med de aktiva, där vi tillsammans var kreativa och skapade ett kollage som illustrerar gruppens värderingar och önskade beteenden. Kollaget ska hänga i klubbstugan som en påminnelse i vardagen. Utifrån det som kom fram under kvällen kommer föreningen att fortsätta arbeta vidare på tisdagar, då gruppen samlas för fika efter sina tränningar.

Styrelsen i Clemensnäs IF har vid flera tillfällen under året arbetat för att stärka sin interna föreningskunskap och fördjupa förståelsen för styrelsens roll och ansvar. Genom återkommande gemensamma träffar har de utvecklat en tydligare bild av hur styrelsearbetet kan förbättras och vilka arbetsformer som bäst stödjer föreningens långsiktiga mål.

Sorsele Sorsele Skidklubb har under flera år haft begränsade möjligheter att arbeta strategiskt, men under året har nya ledare och styrelseledamöter tillfört energi och en stark vilja att utveckla verksamheten. Vid ett föreningsbesök i september diskuterades idéer och framtida möjligheter. Besöket ledde till beslut om att fler ledare ska genomgå utbildning och att styrelsen ska genomföra en strategidag. Efter många år där Sorsele Ungdoms- och Idrottsförening varit den dominerande föreningskraften i kommunen är det glädjande att se fler föreningar ta plats och bidra till ett rikare föreningsliv.

Under november arrangerades en e-sportkonferens och ett LAN i Sorsele, där vi på RF-SISU Västerbotten och vårt e-sportprojekt Level Up var medarrangörer. Programmet omfattade allt från spelindustrins utveckling till hur e-sport kan användas som ett verktyg för att stärka skolnärvaro. Deltagandet från kommunens ledning och skolpersonal visade på ett stort intresse för att etablera e-sport som en del av föreningslivet.

Storumans Under sommaren arrangerade Storumans IK sin årliga fotbollsskola för barn i låg- och mellanstadiet. Fem feriearbetare med idrottsbakgrund ledde verksamheten, varav tre hade erfarenhet sedan tidigare. Inför starten genomfördes en ledarutbildning i samverkan med RF-SISU Västerbotten, vilket gav ledarna en trygg grund att stå på.

Tärna IK Fjällvinden stod inför nya administrativa utmaningar efter att kanslitjänsten minskats. Under september genomfördes därför en riktad utbildningsinsats i IdrottOnline, där ledarna fick stöd i hur man skapar grupper, aktiviteter och kalenderhändelser för att säkerställa korrekt LOK-stödsregistrering. Under hösten deltog den alpina sektionen även i en föreläsning med Hjärnkoll Västerbotten om stress, balans och välmående – ett viktigt stöd för aktiva som kombinerar skola, träning och tävling.

Umeå Vi har en god samverkan med kommunen och har haft det under lång tid i frågor som är angelägna för idrotten. Inte minst gäller det vår dialog med både förtroendevalda och tjänstepersoner inom fritidssektorn. Vi för även dialog och samverkan inom andra av kommunens utvecklingsområden, såsom landsbygdsutveckling och anläggningsfrågor. Under de senaste åren har samverkan intensifierats ytterligare inom ramen för arbetet Umeå växer tryggt och säkert, där vi har deltagit i olika mötesplatser och arbetsgrupper. Vi har dessutom en god dialog med både universitetet och näringslivet, inte minst genom vårt deltagande i Rådet för rörelserikedom och i planeringen av Change the Game. Evenemang är fortsatt en viktig del för både Umeåregionen och för idrotten. Vi arbetar nära både kommunen och Visit Umeå i olika evenemangsfrågor, inte minst i samband med arbetet inför SM-veckan.

Under våren genomförde vi en kombinerad lärgruppsledarutbildning och kostföreläsning för Hörnefors IF. Föreningens ledare bjöds in till en lärgruppsledarutbildning som fokuserar på vikten av att samtal sker i och kring idrotten för att skapa en trygg och utvecklande miljö för alla. Under träffen fick deltagarna reflektera över sin roll som ledare och vad som är viktigt för att skapa goda samtal tillsammans med sina ledarkollegor och aktiva. Efter utbildningen anslöt även föreningens föräldrar för en gemensam kostföreläsning på temat ”Bra mat för hälsa och idrott”. Samtalet gav ledare och föräldrar fördjupad kunskap om hur matvanor påverkar välmående, prestation och återhämtning. Under hösten genomförde vi ytterligare en föreläsning på samma tema, som även denna uppskattades av deltagarna.

Närmare 50 föräldrar deltog i Dalens digitala kostföreläsning. Föreläsningen genomfördes efter att flera föräldrar uttryckt oro över att unga idrottare ibland inte får i sig tillräckligt med mat eller inte hinner återhämta sig mellan skola, träning och övriga aktiviteter. Dalen uppmärksammade att frågan var viktig och berörde många, och valde därför att ta ett gemensamt grepp om området för att stärka både kunskap. Arbetet har gett tydliga effekter, då föräldrar och ledare nu har en gemensam grund att stå på i dialogen med ungdomarna. Det gör att frågor om mat, sömn och återhämtning lyfts oftare och på ett mer naturligt sätt.

Vännäs Under sommaren och hösten har Vännäs Volleyboll tagit ett viktigt steg i sitt utvecklingsarbete genom att förtydliga och uppdatera föreningens verksamhetsidé, värdegrund och vision. Genom engagerade samtal, gemensamma workshops och reflekterande arbete har spelare, ledare och styrelse tillsammans format en riktning som speglar klubbens identitet och framtida ambitioner. Målet är tydligt: att bygga en verksamhet där utveckling, motivation och samarbete genomsyrar allt som görs – både på och utanför planen. Med en starkt värdegrund och en inspirerande vision att arbeta vidare utifrån står Vännäs Volleyboll redo att ta nästa steg mot en ännu mer hållbar, inkluderande och välfungerande verksamhet.

Vilhelmina Vilhelmina Skidskytte har under flera år arbetat målmedvetet med sitt anläggningsprojekt för att förstärka kulfångnet vid skjutvallen. Föreningen har hamnat mitt i motstridiga regelverk mellan Polismyndigheten och specialförbunden, vilket lett till provningar i flera instanser. Under senare delen av 2025 fick föreningen äntligen klarare besked och kan nu ta nästa steg i processen, att avsluta anläggningsarbetet och starta upp mer verksamhet. I dag har Vilhelmina den enda 50-metersbanan för kulskytte i länet.

Vindeln Samarbetet med kommunens folkhälsosamordnare har öppnat nya möjligheter att genomföra olika aktiviteter, exempelvis gåfotboll. Under året har vi dessutom knutit kontakter med flera föreningar utanför tätorten, såsom Tegsnäspojkarna, Tvärålunds IF, Tvärålunds Skoterklubb, Ramselefors Skytte, IFK Hällnäs och Granö Golfklubb. Det är små föreningar, men oerhört viktiga för sina orter.

Åsele Under året har Åsele kommun haft ett tydligt fokus på att stärka samverkan och utveckling mellan kommunen och det lokala föreningslivet. En folkhälsodag samlade regionen, föreningar och ungdomar för att tillsammans diskutera hur god hälsa kan främjas i samhället. Vi på RF-SISU Västerbotten bidrog med kunskap om idrottsrörelsens utveckling och om hur unga kan påverka och engagera sig. Det ökade nätverkan det ledde vidare till en föreningsträff med fokus på föreningsutveckling.

Utbildningstimmar lärgrupp, kurs och processarbete per kommun.

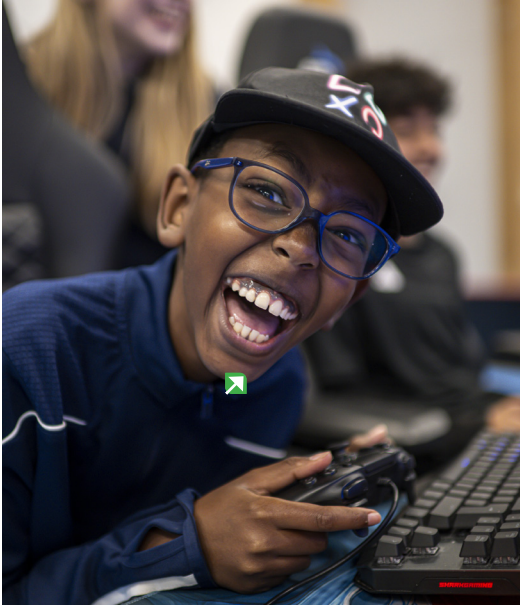
Kommun	Antal utbildningar			Antal deltagare			Antal utbildningstim.		
	2025	2024		2025	2024		2025	2024	
BJURHOLM	1	2	✗	4	8	✗	12	37	✗
DOROTEA	25	18	✓	333	233	✓	344	217	✓
LYCKSELE	329	358	✗	3262	3588	✗	2241	2360	✗
MALÅ	79	85	✗	945	1233	✗	735	516	✓
NORDMALING	48	39	✓	330	195	✓	857	736	✓
NORSJÖ	90	76	✓	1123	706	✓	738	878	✗
ROBERTSFORS	316	336	✗	2419	2591	✗	3543	3770	✗
SKELLEFTEÅ	2338	1979	✓	26276	21787	✓	28835	21813	✓
SORSELE	49	51	✗	731	707	✓	414	291	✓
STORUMAN	111	80	✓	1315	975	✓	885	521	✓
UMEÅ	2486	2479	✓	22805	24653	✗	25512	23950	✓
VILHELMINA	72	66	✓	716	553	✗	761	562	✓
VINDELN	243	263	✗	1985	2216	✗	2772	3072	✗
VÄNNÄS	189	156	✓	1702	1355	✓	2187	1693	✓
ÅSELE	65	61	✓	573	728	✗	655	702	✗
Totalt:	6441	6049	✓	64519	61528	✓	70491	61118	✓

Ledarutbildningstimmar lärgrupp, kurs och processarbete per kommun.

Kommun	2025				2024			
	Ledare Lärgrupp, kurs	Ledare Processarb.	Totalt		Ledare Lärgrupp, kurs	Ledare Processarb.	Totalt	
BJURHOLM	12	0	12	✗	37	0	37	
DOROTEA	27	0	27	✓	8	6	14	
LYCKSELE	537	32	569	✗	673	20	693	
MALÅ	63	16	79	✗	86	8	94	
NORDMALING	312	0	312	✓	288	0	288	
NORSJÖ	99	0	99	✗	233	6	239	
ROBERTSFORS	1067	20	1087	✗	1033	54	1087	
SKELLEFTEÅ	7183	136	7319	✗	6064	117	6181	
SORSELE	42	0	42	✗	92	0	92	
STORUMAN	237	0	237	✓	179	5	184	
UMEÅ	10684	251	10935	✓	9856	243	10099	
VILHELMINA	200	12	212	✓	122	12	134	
VINDELN	930	23	953	✗	915	42	957	
VÄNNÄS	713	15	728	✓	590	9	599	
ÅSELE	24	0	24	✗	33	4	37	
Totalt:	22130	505	22635	✓	20209	526	20735	

Lärgrupp, kurs och processarbete per idrott

Idrott	Antal utbildningar			Antal utbildningstimmar		
	2025	2024		2025	2024	
Akademisk Idrott	45	22	✓	216	130	✓
Badminton	18	15	✓	241	156	✓
Bandy	10	7	✓	66	55	✓
Bangolf	27	10	✓	207	182	✓
Baseboll & Softboll	0	8	✗	0	120	✗
Basket	103	59	✓	1202	600	✓
Billard	8	6	✓	37	43	✗
Bilsport	40	45	✗	658	537	✓
Bordtennis	44	25	✓	493	362	✓
Boule	21	10	✓	387	157	✓
Bowling	22	7	✓	210	67	✓
Boxning	19	19	✗	328	207	✓
Bridge	7	6	✓	158	139	✓
Brottning	0	1	✗	0	3	✗
Budo & Kampsport	73	67	✓	821	750	✓
Bågskytte	7	1	✓	65	3	✓
Casting	9	8	✓	147	119	✓
Cheerleading	37	36	✓	448	361	✓
Cricket	1	1	✗	3	4	✗
Curling	10	14	✗	194	296	✗
Cykel	14	12	✓	96	108	✗
Danssport	42	82	✗	475	921	✗
Draghundsport	7	14	✗	58	133	✗
E-sport	5	3	✓	50	20	✓
Flygsport	4	2	✓	64	33	✓
Fotboll	2084	1989	✓	21402	17871	✓
Friidrott	66	51	✓	570	446	✓
Frisbee	3	4	✗	28	46	✗
Golf	68	59	✓	788	798	✗
Gymnastik	378	270	✓	3036	1908	✓
Handboll	72	60	✓	474	421	✓
Innebandy	901	850	✓	8771	7345	✓
Ishockey	330	294	✓	4181	3008	✓
Islandshäst	9	6	✓	79	50	✓
Judo	13	10	✓	141	129	✓
Kanot	37	19	✓	262	171	✓
Karate	61	59	✓	738	740	✗
Klättring	65	117	✗	510	700	✗
Konståkning	62	61	✓	700	598	✗
Korpen	47	54	✗	539	589	✗
Motorcykel & Snöskoter	26	34	✗	486	595	✗
Orientering	63	48	✓	698	650	✓
Padel	8	13	✗	81	52	✓
Parasport	62	47	✓	540	308	✓
Ridsport	871	961	✗	13833	14181	✓
Rugby	0	2	✗	0	8	✗
Segling	38	26	✓	476	216	✓
Simidrott	127	64	✓	959	498	✓
Skateboard	17	7	✓	105	32	✓
Skidor	189	192	✗	1720	1605	✓
Skidskytte	5	3	✓	46	24	✓
Skolidrott	9	11	✗	47	75	✗
Skyttesport	47	38	✓	628	457	✓
Sportdykning	4	4	✗	63	39	✓
Squash	10	11	✗	106	97	✓
Styrkelyft	3	3	✗	50	11	✓
SweSports	6	3	✓	34	27	✓
Taekwondo	30	26	✓	379	306	✓
Tennis	30	31	✗	172	179	✗
Triathlon	4	6	✗	14	29	✗
Tyngdlyftning	1	0	✓	4	0	✓
Volleyboll	79	88	✗	833	960	✗

Så tycker föreningarna om vårt jobb

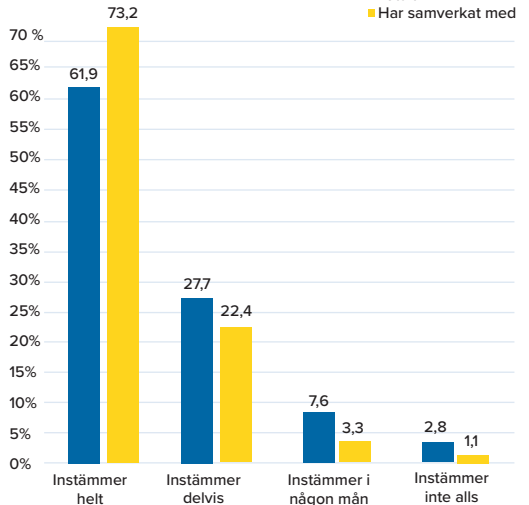
Västerbottens föreningar har, precis som tidigare år, en väldigt god uppfattning om oss. Dryga 76 procent svarar att de är mycket eller ganska positiva till vår verksamhet och hela 89 procent instämmer i att de är helt eller delvis nöjda med vårt arbete. Ser vi endast till de föreningar vi samverkat med under året är motsvarande siffror 90 respektive 96 procent – ett väldigt gott betyg!

När föreningarna med ord får beskriva hur de upplever oss är tillgängliga, hjälpsamma, kunniga, stödjande och peppande ord som frekvent återkommer. På frågan om vad vi kan förbättra uttrycks en önskan om ännu mer närvaro och kontakt, tydligare information om vilka stöd som finns och stöd i den tunga administrationen som

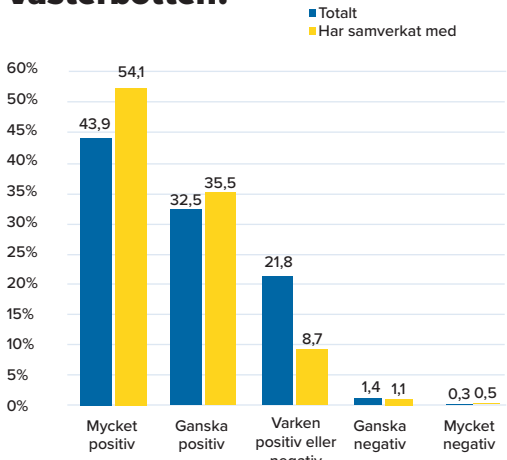
föreningarna upplever. När vi ber föreningarna uppskatta hur de mår just nu svarar 64 procent att de mår bra eller mycket bra. Dryga 70 procent svarar också att de ser positivt på framtiden. Bryter vi ut de föreningar som vi samverkar med är motsvarande siffror, 71 respektive 77 procent.

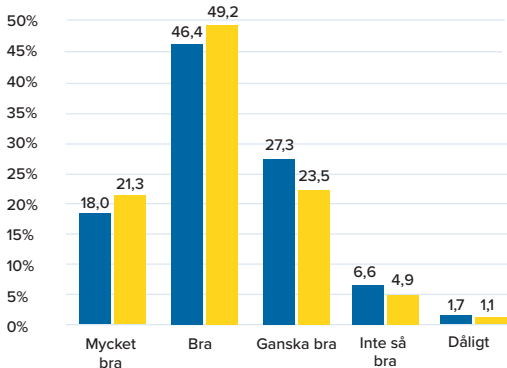
Sammantaget, jag och min förening är nöjd med RF-SISU:s arbete

Vilken är din generella uppfattning om RF-SISU Västerbotten?

Hur uppskattar du att din förening mår just nu?

Årsredovisning 2025

Komplett årsredovisning: www.rfsisu.se/vasterbotten/Omoss/arsmote/

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

RF-SISU Västerbotten är Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas regionala organisation i distrikt Västerbotten. Förbundet har verksamhet i Region Västerbottens 15 antal kommuner. RF-SISU Västerbotten har sitt säte i Umeå.

Främjande av förbundets ändamål

RF-SISU Västerbotten (nedan benämnt distriktet) har till uppgift att, enligt dessa stadgar och Riksidrottsförbundets (RF) stadgar, sköta för idrottsrörelsen gemensamma angelägenheter inom distriktets gränser samt att enligt dessa tadgar och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna (SISU) stadgar, planera, leda, samordna och utveckla studie-, bildnings och utbildningsverksamheten inom distriktet. Distriktet ska också arbeta i enlighet med RF-stämmans och SISU-stämmans samt Riksidrottstyrelsens (RS) och SISU:s förbundsstyrelsens (FS) beslut.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess slut

2025 markerar slutet på den 10-åriga strategiperioden för hela idrottsrörelsen. Det markerar också slutet på återstarten efter pandemin, även om det är mindre formellt bekräftat. I redovisad folkbildning är det ett toppår där bland annat 10% av länets befolkning varit en del av vår folkbildning. 2025 är också startåret för två nya strategier som beslutades på Riksidrottsmötet i maj, en för Idrottsrörelsen, en för Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna. Under 2025 har vi tecknat en ny IOP med Umeå kommun med höjd för ytterligare en Fritidsbank, denna gång på Ersboda.

Medlemmar

Förbundets medlemmar är 568 föreningar (811 SF-IF-sektioner tillhörande 67 idrotter) samt 33 föreningar tillhörande SISUs fyra övriga medlemsorganisationer Bridge, Pickleball, Pistolskytte och Schack som har sin hemort inom distriktets verksamhetsområde.

	Eget kapital	Ändamåls beslutat	Totalt
Ingående balans	5 438 953	0	5 438 953
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel	-300 000	0	-300 000
Reservering av ändamålsbestämda medel		0	0
Årets resultat	1 530 536	0	1 530 536
Utgående balans	6 669 489	0	6 669 489

Flerårsöversikt	2025	2024	2023
Offentligrättsliga bidrag	23 528 859	22 636 653	22 228 145
Nettoomsättning	2 365 188	2 456 967	1 673 224
Årets resultat	1 530 536	60 167	155 375
Eget kapital	6 669 489	5 138 953	5 078 786
Soliditet %	49	37	35

RESULTATRÄKNING

	NOT	2025	2024
Intäkter			
Offentligrättsliga bidrag	2	23 528 859	22 636 653
Nettoomsättning	3	2 365 188	2 456 967
Övriga rörelseintäkter		715 615	846 560
Summa intäkter		26 609 662	25 940 180

Kostnader

Lämnade bidrag	4	-2 163 516	-2 256 255
Verksamhetskostnader		-2 161 421	-3 690 829
Övriga externa kostnader		-6 815 113	-5 258 345
Personalkostnader	5	-15 332 223	-14 663 578
Summa kostnader		-26 472 272	-25 869 007

Verksamhetens resultat	137 390	71 173
-------------------------------	----------------	---------------

Resultat från finansiella investeringar

Resultat från övriga värdepapper	1 381 553	-200 000
Ränteutgifter och liknande poster	13 141	190 543
Räntekostnader och liknande poster	-1 547	-1 549
Resultat efter finansiella poster	1 393 147	-11 006

Resultat efter finansiella poster	1 530 536	60 167
Bokslutsdispositioner	0	0
Årets resultat	1 530 536	60 167

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar	6	
Aktier och andelar i dotterföretag		680 857
Summa anläggningstillgångar		680 857

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	500 998	477 777
Övriga fordringar	77 074	48 018
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	466 927	356 248
Summa omsättningstillgångar	1 044 999	882 043

Kortfristiga placeringar		
Övriga kortfristiga placeringar	10 543 339	10 661 786
Summa kortfristiga placeringar	10 543 339	10 661 786

Kassa och bank	1 387 064	1 598 799
Summa kassa och bank	1 387 064	1 598 799

Summa omsättningstillgångar	12 975 401	13 142 627
------------------------------------	-------------------	-------------------

SUMMA TILLGÅNGAR	13 656 258	13 823 484
-------------------------	-------------------	-------------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital		
Balanserat kapital	5 438 953	5 078 786
Ändamålsbestämda medel	-300 000	300 000
Årets resultat	1 530 536	60 167
Summa eget kapital	6 669 489	5 438 953

Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	1 284 306	1 055 158
Övriga kortfristiga skulder	1 839 304	2 182 568
Mottagna ej nyttjade bidrag	1 392 886	1 403 615
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 470 273	3 743 191
Summa kortfristiga skulder	6 986 769	8 384 532

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	13 656 258	13 823 485
---------------------------------------	-------------------	-------------------

Håll koll på vad vi gör

I våra kanaler hittar du mer om hur vi stöttar länets föreningar och aktuell information som rör idrottsrörelsen i Västerbotten.

Hemsida

På vår hemsida hittar du information om aktuella utbildningar, utbildningsmaterial, information om vilket stöd din förening kan få för utvecklingsarbete och en hel del inspiration och användbara verktyg.

www.rfsisu.se/vasterbotten

Facebook och Instagram

Här hittar du inspiration, ny forskning och allmän information om vad som händer inom idrotten i stort och i Västerbotten.

[rfsisu_vasterbotten](https://www.instagram.com/rfsisu_vasterbotten)

[RF-SISU Västerbotten](https://www.facebook.com/RF-SISU_Vasterbotten)

Nyhetsbrev

Vårt nyhetsbrev samlar ihop viktig information för idrottsföreningar och förbund i länet, t.ex. när det gäller LOK-stöd, projektstöd och aktuella utbildningar. Får du inte vårt nyhetsbrev så kan du enkelt börja prenumerera via vår hemsida.

www.rfsisu.se/vasterbotten

Västerbotten